

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. október 6.

bb 1. október 20-tól: budapesti pályaválasztási hetek

1 hi/m-ju zs hgy

1971. október 6.

a fővárosi tanács oktatási főosztálya és a fővárosi pályaválasztási intézet az idén is megrendezi a budapesti pályaválasztási heteket. az október 20-tól november 20-ig tartó eseménysorozatot, amelynek célja a jövő tanévi iskoláztatási munka előkészítése, kerületenként, illetve iskolánként szervezik meg. a tanulók érdeklődésének megfelelően lehetővé teszik, hogy az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályos növendékei különböző középfoku tanintézeteket, tanműhelyeket, üzemeket, kiállításokat látogassanak meg, valamint szakmai filmvetítéseken vegyenek részt.

a középfoku tanintézetek oktató-nevelő munkáját a gimnáziumok és a szakközépiskolák gazdag programjából ismerhetik meg a leendő középiskolás diákok. többek között részt vehetnek tanítási órákon, középiskolai szakköri foglalkozásokon, továbbá sport- és kulturális rendezvényeken, kiállításokon, s bemutatják nekik a tanműhelyek életét. a szakmunkásképző intézetektől, az itt elsajátítható különféle szakmákról a munkaügyi minisztérium rendezésében négy intézetben megnyíló - a vegyi-, ruha-, fa- és vasipari szamát bemutató kiállításokon kapnak bővebb tájékoztatást. a pedagógusok fáklya klubjában 16 alkalommal lesz a pályaválasztási kérdésekben eligazítást nyújtó filmvetítés.

/ folyt. köv. /

NF

bb 1. / október 20-tól: ... 1. folyt./-ju

megszervezik a pedagógusok tájékoztatását is: a szakfelü-
gyeleti és továbbképzési intézet és a pályaválasztási inté-
zet közös előadásain a kerületi igazgatói és osztályfőnöki mun-
kaközösségek vezetői, illetve a mostani tanévben érettségiző
diákok osztályfőnökei vesznek majd részt. a hazafias nép-
front budapesti bizottsága a szülők részére kerületi, illet-
ve központi előadásokat rendez. /mti/

--

bb 2. nagycenki utikalauz

vid/ká-ju hgy

1971. október 6.

ez év első kilenc hónapjában, mintgy fél millió hazai
és külföldi turista tekintette meg sopron, győr, fertőd, pannon-
halma, nagycenk és győr megye más városainak, községeinek mű-
emlékeit, történelmi nevezetességeit. a vendégek tájékozta-
tására a győr-sopron megyei idegenforgalmi hivatal évről-
évre újabb utikalauzt ad ki. most jelent meg a panoráma
gondozásában a nagycenki utikalauz. dr. gimes endre,
az utikalauz szerzője, a száz oldalas, kiadványban foglal-
kozik a község föld- és vízrajzával, éghajlatával, történel-
mével. behatóan tárgyalja széchenyi istvánnak a faluhoz kap-
csolódó munkásságát. a kiadvány séta keretében ismerteti meg
a nagycenkre látogatót a falu műemlékeivel, természeti szép-
ségeivel, a széchenyi kastéllyal, a híres hársfasorral.

nyomdai előkészítés alatt a kapuvárról és a hanság-
ról szóló utikalauz is. /mti/

--

bb 4. kék a kökény

vid/gő-ju ká hgy

1971. október 6.

gazdag vadgyümölcs termésre számítanak az idén az erdők-
mezők gyűjtőgető emberei. különösen sok a kökény. most, hogy
az első őszi dér után sötétkékre érett a gyümölcs megkezdtek a
szedését. a fanyar ízű, vitamindús bogyóból rekedtermésre
számítanak az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vál-
lalat szakemberei. az utak mentén, a vízpartokon, az erdők
szélén mintegy ötven vagon kökénybogyót gyűjtenek össze. a
legtöbb kökényt miskolc környékéről és a dunántulról várják.
a termés egyrészt a konzervgyárakba szállítják, a többitől
pedig szörpöt készít a vállalat. /mti/

--

- 2 -

bb 3. élenk idegenforgalmat hozott a vénasszonyok nyara- turisták
ingajaratban - nyugdíjasok őszi turái külföldön

i ba/gg-ju ie la

1971. október 6.

bár véget ért a vadászati világkiállítás, a főváros
utazási irodáinak forgalma továbbra sem csökkent. jelentő-
sen megváltozott viszont a turisták összetétele. mivel az idén
- a vvk miatt - egy hónappal megnyult az idegenforgalmi sze-
zon, sok konferenciát szakmai tanszövetség szeptemberről októ-
berre halasztotta. jelenleg a fővárosban többek között a
nemzetközi agroklimatológiai és szövetkezettudományi konfe-
rencia résztvevői, továbbá amerikai husipari szakemberek tar-
tozkodnak. néhány nap múlva az ibusz szervezésében nizzai
fogorvosok 40 fős csoportja érkezik. a vadászati világkiállítás
idegenforgalmi tapasztalatainak tanulmányozására 23 észak-
amerikai utazási szakember látogat fővárosunkba.

a szakmai tanácskozások vendégei mellett több turistacsoport
érkezik az utazási irodák különböző kedvezményes őszi program-
jaira. a vénasszonyok nyara kedvez az idegenforgalmi utószezon-
nak. október első napjaiban fogadták a svájci kuoni utazási
iroda első csoportját, november végéig, szinte ingajaratban,
kétezer svájci turista érkezik hazánkba. a csoportok négy-
pontként váltják egymást. a szomszédos ausztriából október 2-án
két különvonallal az i.w. zentralsparkasse, a legnagyobb oszt-
rák takarékpénztár 1700 dolgozója látogat budapestre.

a turisták változatos rendezvények között válogathatnak.
dísznótoros turák, fürdő-turák ismert gyógyfürdőkbe, szüire-
ti mulatságok, bugaci lovasbemutatók szerepelnek az őszi idegen-
forgalmi programban. ugyancsak szép élményt ígérnek a vadá-
szati világkiállításra szervezett, de azóta az utazási iro-
dák által rendszeresített vadászturák.

ugyancsak, a szokásosnál később kezdődtek az iskolai
kirándulások. a vidéki tanulók a fővárosba és környékére, a
pestiek vidékre utaznak. szeptember utolsó napjaiban 27
vidéki iskolai csoport vett részt a fővárosi idegenforgalmi
igazgatóság kedvezményes városnéző turáin, kilenc budapesti
diákcsoport egerbe utazott. a legnépszerűbb a vácrátóti bota-
nikuskertbe vezető kirándulás, amely a gimnáziumok biológiai
tananyagához is kapcsolódik.

/ folyt. köv./

NA

- 3 -

bb 3. / élenk idegenforgalmat... 7. folyt./-ju

sok magyar turistacsoport látogat még az idén külföldre. november végéig 240 busz-csoporttal több mint tizezren utaznak ki. 133 csoportot szocialista országokba, 107 turát tőkés országokba indítanak, a legtöbb turista az idei ősszel a szovjetunióba látogat, 64 csoporttal több mint másfélezren. több turát indul romániába, Lengyelországba, jugoszláviába és az ndk-ba. a bulgáriába tervezett ut egyik érdekessége, hogy a magyar turisták közben három napra isztambulba is el látogatnak. továbbra is kedvezményesen utazhatnak nyírdijasok zakopanéba, a jugoszláv tengerpartra rovinjba és az osztrák alpokba. ugyancsak ősszel indítják hat országon át az busz európai ,, óriás -turáját,,./mti/

..-

bb 6. komputerrel az olaj nyomában - nemzetközi érdeklődés egy magyar számítási eljárás iránt

1 ba/mm-ju 1e la

1971. október 6.

a níkex külkereskedelmi vállalat a közelmúltban szovjet, török, osztrák, belga és jugoszláv cégekkel tárgyalt egy magyarországon kidolgozott számítási eljárásról. az új programozási modell segítségével nyomon követhetők a szénhidrogén-telepek geológiai és geometriai adottságai, előre jelezhető a szénhidrogén nyomása és telítettsége. ezzel az olajbányászatban jelentősen csökkenteni lehet az olaj kitermelési költségeit.

az új magyar modellezési eljárás, amelyet eredetileg az algyői olajmezőre dolgoztak ki, nemcsak az olajbányászatban, hanem a vízkutatásban is jól felhasználható. az olajkutatásban alkalmazható hasonló programokat eddig csak az egyesült államokban dolgoztak ki.

a níkex külkereskedelmi vállalat nemrég a jugoszláv ina-naftaplin céggel kött szerződést, amelynek értelmében 25 ezer dollár értékű számítógép programot szállítanak jugoszláviába. a programokat magyar szakemberek segítségével icl-típusú számítógépekbe táplálják be és egy nemrég fel-tárt olajmező kitermelésénél használják fel. /mti/

..-

NF

- 4 -

kbb. 5. munkahelyükönöz a legnűbbek: a szakmunkások és a nő-dolgozók - munkaerőközvetítési statisztika

i/hi/rj zs hgy

1971. október 6.

a kötelező munkaerőközvetítést szabályozó fővárosi tanács-rendelet végrehajtásának tapasztalatait elemezték a munka-ügyi szervek. az említett intézkedés ugyanis ez év január 1-től korlátozta a munkahelyüköröl önkényesen kilépők, a fe-gyelmi uton elbocsátottak, az egy éven belül két vagy több al-kalommal munkahelyet változtatók, továbbá a vidéki állandó lakosok budapesti elhelyezkedését. a munkaerőgazdálkodási hi-vatalok adatai szerint az idei ügyfélforgalmuk - augusztus végéig bezárólag - számszerűleg csaknem megegyezett a múlt év azonos időszakával: mindkét évben valamivel meghaladta a 67.000-et. ez a szám azonban személy szerint vizsgálva a tavalyihoz képest néhány ezerrel kevesebb munkakeresőt jelent, ugyanis vannak dolgozók, akik többször is jelentkeznek, amíg munká-ba tudják állítani őket. nem mintha gondot okozna ez elhelye-zésük, hanem azért, mert sokan nem fogadják el a felkínált mun-kahelyet.

mintegy huszezer, közvetítésre kötelezett dolgozó személyi körülményeit részletesebben is megvizsgálták. érdekes tapasztalat, hogy a nők általában hűségesebbek vállalatukhoz, megfontoltabban cserélnék munkahelyet. kor szerint vizsgálva, a jelentkezőknek több mint a fele 30 éven aluli. ez ismételten alá-támasztja azt a régi megfigyelést, hogy többségében a fiatalabb korosztály vándorol. ami pedig a szakképzettséget illeti, a kiközvetítettek túlnyomó többsége -59 százaléka - szakképzetlen, segéd, illetve betanított munkás, 21 százaléka különböző kate-góriába sorolható, s 20 százaléka szakmunkás. a munkahelyet változ-tatók között számottevő az összes jelentkezők 32 százaléka vidé-ki. rájuk ugyan szigorubb közvetítési előírások érvényesek, de ezt figyelembe véve is körülbelül 60 százalékuk ,,vándormadár,, aki állandó budapesti lakosként is közvetítésre kötelezett len-ne. /mti/

..-

- 5 -

NF

bb. 7. jön: visconti: elátkozottak című alkotása - tíz új játékfilmet vásárolt a filmátvételi bizottság

1/szö/rj la

1971. október 6.

ujabb tíz játékfilmet vásárolt magyarországi forgalmazásra a filmátvételi bizottság. az „öt könnyű darab”, című színes amerikai filmet bob rafelson rendezte, főszerepét jack nicholson játssza. a film egy középosztálybeli fiatalember utkeresésének történetében ágyazva mond kritikát a társadalom felett. a megvásárolt alkotások között szerepel a japán akira kurosawa „dodeska-den”, című filmje, amely a világváros perifériáján élő elesett emberek életét ábrázolja tragikus és tragikomikus epizódokban. stanley kramer készítette az „áldd meg az állatokat és a gyermekeket”, című színes amerikai filmet. az emberségbe vetett hit szépségéről szóló alkotás rokonszenves gyermekhőse egy, az állatok életét mentő akció közben halálos sebet kap.

marcel carné színes francia filmjének címe: akik a rend nevében gyilkolnak. főszereplője a híres énekes-színész, jacques brel. szembene ousmane szenegáli rendező készítette az ermitai-t. a film története a második világháború alatt játszódik, és egy néger törzs ellenállásáról szól a szenegáli katonákból toborzott gyarmati hadsereg kegyetlen rekvizitálásával szemben.

az oliver című musical-film címszereplője, a kis mark lester játssza a melody című színes angol film főszerepét. rendezője waris hussein, s a történet ismét gyerkekről szól. ugyancsak mark lester főszereplésével készült a szemtanu, egy színes izgalmas, kalandos bűnügyi történet.

irónikus hangvételű bűnügyi tárgyú alkotás billy wilder sherlock holmes magánélete című színes, szélesvásznú angol filmje, robert stephens és colin blakely főszereplésével.

kitűnő társadalmi szatíra kervin billington „michael rimmer felemelkedése”, című színes angol filmje. egy gátlástalan karrierista történetének tükrében mutatja be az angol politikai manipulációkat. a főszereplő peter cook. a filmet hazánkban a „gátlástalanság lovagja”, címmel mutatják be.

luchino visconti elátkozottak című színes olasz-nszk filmjének cselekménye 1933-ban játszódik, s egy ruhr-vidéki iparmágnás család történetébe enged bepillantást a nácik hatalomra jutásának idején. a főszerepeket helmuth berger, dirk bogarde és ingrid thulin játssza. /mti/

- 6 -

bb. 8. segítenek a természetnek - néhány nap múlva ismét működik a lillafüredi vizesés

vdid/ká/rj hgy

1971. október 6.

lillafüred egyik idegenforgalmi nevezetessége volt a palotaszálló szomszédságában lévő vizesés. a szinva-patak vize zuhant itt mintegy harminc méteres mélységbe a mésztufa sziklákról. a nyári szárazság azonban a szinva forrás vízhozamát is megapasztotta. a földalatti karszt-járatokból a szokásos mennyiségnek csak fele tört felszínre, amit miskolc lakosságának el látására fordítanak. így most szárazon meredeznek a mohával bevont sziklaszirtek, nem működik a vizesés. a vizirigó pár is elköltözött a sziklahasadékokból.

a miskolci vízművek a lillafüredi panorámához tartozó vizesést „mesterségesen”, teremti újjá. a hátori tó vizéből szivattyúk segítségével emelnek vizet a szinva medrébe. a berendezés elkészült és a közeli napokban az őszi bükköt felkeresők ismét gyönyörködhetnek majd a lillafüredi vizesésben. /mti/

.-.-

bb. 9. a második tévéműsor vételi lehetőségeiről - milyen készülékekhez kell adapter?

i/nn/rj zs hgy

1971. október 6.

a televízió második, kísérleti adásának megindulása óta értehetően sokakat foglalkoztat a kérdés: milyen készülékek alkalmasak az adás vételére, milyen körülmények között lehetséges az új műsor zavartalan megtekintése. tófalvy józsef, a magyar televízió fejlesztési főosztályának vezetőhelyettese ezzel kapcsolatban elmondta az mti munkatársának:

- a tévéműsor továbbítására alkalmas mikrohullámu frekvenciatartomány két részre - ugynevezett vhf illetve uhf tartományra - osztották a szakemberek. /az uhf és a vhf egyaránt angol kifejezés - az ultramagas, illetve a nagyon magas frekvencia - nemzetközileg elfogadott és használt rövidítése./ mindkét részt sváokra, a svákokat pedig csatornákra bontották. a vhf-tartományba sorolták az 1-3. sávokat, ezek határain belül működik /az 1-12. öirt-csatornán/ valamennyi magyar adó-, illetve relállomás. ez a hullámtartomány azonban napjainkban már telített. az uhf-tartomány 4-5. sávjának frekvenciáit pedig felosztották 20-56. csatornára, s nemzetközi megállapodás alapján magyarországra ebből a sorból a 24. csatornát kapta meg, amelyen a magyar televízió jelenleg a színes kísérleti, majd augusztus 19-től a második program fekete-fehér adásait is sugározza.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 9. / a második ... 1. folyt./rj

- a 24-es csatornán sugárzott műsorok vételéhez három műszaki feltétel szükséges: megfelelő térerősség, megfelelő készülék, végül erre a csatornára hangolt, illetve méretezett antenna. az uhf-sávba tartozó 24-es csatornánál különösen nagymértékben érvényesül az a fizikai törvény, hogy a hordozóhullám csak egyenes vonalban terjed. tehát csak ott lehet megfelelő készülékkel és antennával venni az adást, ahonnan „rálátás”, nyílik az adóra. így az új műsor egyelőre csak budapesten, valamint a főváros környékén vehető, mert a szabadság-hegyi adóállomás hatósugara mindössze körülbelül 40 kilométeres. szerencsés feltételek között másutt, például szonokon is követhető az adás, ugyanakkor az adó közelében - Óbuda bizonyos területein - hiába hangolják az új állomásra a készüléket.

- a 24-es csatornán sugárzott műsor vételére egyes készülékek, mint az orion 301, 302-es, az at 501-es, az at 501 m, az at 401, a „tavasz”, illetve a „carmen”, - tehát az egycsatornás készülékek - alkalmatlanok. adapter csatlakozással lényegében megoldható bármely 12 csatornás készülék „átállítása”, az at 505, a „kék”, a „duna”, a „budapest”, a „tiszta”, az at 603, az at 602, a „munkácsy”, a „benczur”, készülékek esetében orion uf-100-as jelzésű adapter közbeiktatásával megvalósítható a vétel. ennek segítségével ugyanis a kísérleti adóállomásról sugározott frekvenciát /uhf-sávról/, „átteszik”, a 4-es csatornára /vhf-sáv/. forgalomba vannak már olyan készülékek is, amelyekbe uhf-turner beépítése esetén megvalósítható a nagyfrekvenciájú uhf-sávok vétele. ilyen a videoton gyártotta „sztár”, „minivizor”, „fortuna”, „olympia”, „mobilette”, „horizont”, „mona lisa”, és „favorit”, valamint az orion készülékei közül az at 651 sigma, az at 1550 delta super, az at 751 tokaj, az at 759 oretta, az at 1651 meteor, az at 650 és az at 550 delta. ugyanakkor árusítják már azokat a készülékeket is, amelyekbe a turner eleve gyárilag beépült. /ezek mind az uhf, mind a vhf csatornák vételére alkalmasak. ilyenek a videoton-gyár „sztrár”, és „favorit”, típusú készülékei közül mindazok, amelyeknek tipusszáma után jelzett betűkben az „u”-betű megtalálható, /például star th 682 oc-u/ vagy az interstar / az at 848, az at 1848, a victoria super.

/folyt. köv./

M

bb. 9. / a második ... 2. folyt./rj

- jelentősen befolyásolhatják a második, kísérleti adás vételét a megfelelő antennák is. a híradótechnikai vállalat már gyártja, a keravill pedig árusítja a 24-es csatornára méretezett szoba-, ablakra szerelhető, illetve tetőantennákat. a szobaantennák és az ablak rámájára szerelhető antennák ára 200-300 forint, a tetőantennáké pedig 300-600 forint között mozog. mindig a vételi viszonyok, a térerősség szabja meg, hogy hány elemes antennára van szükség. előfordulhat valahol az is, hogy még a jól irányított tetőantennával sem kielégítő a vétel, ilyen esetekben esetleg egy antennafej-erősítő segíthet. a fővárosi tanács ingatlankezelési főosztályának utasítása értelmében saját ablakára mindenki feltehet ablakra szerelhető antennát. előzetes engedély és utólagos ellenőrző jóváhagyás alapján tetőantennát is föl lehet szerelni, ha ezzel az ikv kezelésébe tartozó házak állapota nem romlik, nem teszi tönkre a ház tetőzetét, illetve a cserepeket. az új lakónegyedek házaiban, ahol központi antenna van, tilos a „maszek”, antenna.

- a második kísérleti program sugárzásának műszaki feltételei egyébként a közeljövőben számottevően javulnak. a jövő évben elkészül az új 700 négyzetméter alapterületű, színes stúdió. ez a stúdiókomplexum alkalmas lesz színes filmek bejátszására, rögzítésére és műsorgyártásra is. december véger várják a második színes közvetítőköcsi érkezését is. így előreláthatólag 1972 második félévére „tettrekész”, lesz a második program teljes műszaki lebonyolító rendszere.

- a tervek szerint 1972. végéig elkészül a pécsi és a tokaji másodmüsört sugárzó két adó. jelenleg a kísérleti műsört még csak az ország területének mintegy 8-10 százaléka láthatja, ám ezen a viszonylag kis részen két és fél millió ember él és itt működik a vevőkészülékek mintegy 40 százaléka. ha a korábbi elképzelések nem módosulnak, 1975 évégre szentes, kabhegy, kékes környékének műsorválasztéka is bővül, vagyis az ország lakosságának 60 százalékának szórakozási lehetősége gyarapodik. ebben az időben kezdődik el majd a budapesti tv-nagyadó teljes rekonstrukciója is. 1980-ig ózd, szekszárd, komárom, sopron, miskolc, salgótarján környékét „szórják be”, a második műsorral s ezzel teljes lesz az ellátottság. /mti/.

--

NF

bb. 10. állatkert kecskeméten

vid/ká/rj hgy

1971. október 6.

kecskemétre telepítik a vadászati világkiállítás hazai élővad állományának egy csoportját. a városban - társadalmi munkával - vadaskertet rendeznek be az állatok számára. az őzek, szarvasok és muflonok részére karám, téli szállás készül, s mesterséges források szolgálnak itatóhelyül. a karámépítők már dolgoznak a parkerdőben, s néhány nap múlva megkezdik a vadak szállítását budapestről. /mti/

--

- 10 -

bb 11. megoldották a felszabadult műszaki dolgozók foglalkoztatottságát - tervező irodát alakított a dorogi szénbányák

vid-ká szb la

1971. október 6.

a sorozatos vízbetörések miatt nagy mértékben csökkent a termelőkapacitás a dorogi szénmedencében. három bánya került víz alá az utóbbi néhány év alatt, s emiatt egyre nagyobb gondot jelentett a műszaki képzettségű szakemberek foglalkoztatása. a szénbányák vállalat vezetői gondos mérlegelés után úgy döntöttek, hogy nem bocsátják el a szükséges létszám feletti műszaki dolgozókat; tervezőirodát alakítottak további foglalkoztatásukra. az új intézmény megszervezése előtt alapos piackutatást folytattak a megyében és azt tapasztalták, hogy sok helyen nem megfelelő a beruházások tervellátottsága, gyakori, hogy a tervdokumentációk hiánya miatt húzódnak el a beruházások. az új dorogi iroda megnyitásával tehát bővítik komárom megyében a tervezői kapacitást.

az új iroda hatvan szakemberrel már megkezdte működését és önálló elszámolási rendszerben dolgozik. ez azt jelenti, hogy a megrendelések teljesítésével nemcsak önmagát tartja fenn, de bevételeivel növeli a szénbányák vállalat nyereségét is. ezt a célt várhatóan sikerrel teljesítik, mert tervezői kapacitásukat már is hosszú időre lekötötték. külszíni építési, bányászati és gépészeti tervezői munkákat vállaltak el. egyik legnagyobb feladatuk dorog és esztergom vízellátásának tervezése. az iroda mérnökgeológiai csoportját esztergom közigazgatási területének feltérképezésével bízták meg.

az új intézmény dolgozói arra törekednek, hogy alapos előkészítéssel csökkentsék a beruházási költségeket. ennek érdekében részt vesznek a kivitelezések műszaki irányításában is. /mti/

--

bb 12. „vándorló évezredek,, tolna megyében

vid-ká szb ká

1971. október 6.

régészeti vándorkiállítást indított utjára a szekszárdi béri balogh ádám muzeum. a mintegy husz tablón tolna megye azon községeiben szemléltetik az eltelt évezredek történetét, ahonnan a hiányos közlekedési lehetőségek miatt nehezebben utazhatnak be - elsősorban az iskolások - a megyei muzeum kiállításaira.

/folyt.köv./

8.06/szb 10927

-11-

bb 12. /,,vándorló... 1. folyt./-szb

a fotók mintegy nyolc-tízezer évvel ezelőtől napjainkig átkitekintést nyújtanak a tolna megyei kerámiaművészeiről, a halászat-, vadászat- és földművelés eszközeiről a megye történetéről.
/mti/

--

bb 13. szerelik a dunai vasmű folyamatos öntőművét

vid-ká szb la

1971. október 6.

a dunai vasmű 1,1 milliárd forintos nagyberuházása, a folyamatos öntőmű, a szerelés stádiumába érkezett. a jövő héten az üzemcsarnok 280 tonna teherbírású óriásdaruja is részt vesz a munkában. addig is egy 60 tonnás láncfalpas autódaru megkezdi az öntőtorony szerelését. néhány hónapos eltéréssel mindkét acél-öntő berendezés 1972 végére elkészül. ennek során több mint tíz alvállalkozó tevékenységét kell összehangolni a viszonylag kis területre koncentrált helyen. október közepén kezdik meg az első berendezés toronyszerkezetének, öntőgépezetének és pódiumának beemelését, ugyanakkor a kohászati gyárépítő vállalat még az idén elkészíti a második öntőgép toronyszerkezetét is.

a folyamatos öntőmű szovjet berendezéseinek, tartozékainak több mint 90 százaléka már megérkezett dunaujvárosba, így külső okok nem hátráltatják a szerelést.
/mti/

--

bb 14. szerda reggeli általános ,, hőparancs,,

1 szö/ mm bh hgy

1971. október 6.

a hideg levegő beáramlása az éjszaka folyamán folytatódott. a hőmérséklet szerdán reggel általában öt fok alatt volt, sőt nyíregyházán nulla, kékestetőn mínusz egy fokot mértek. nemcsak hazánkban, közép-európában mindenütt hasonlóan hideg időjárás uralkodik. hajnalban a csehszlovákiai poprádról hózáport jelentettek. budapesten a napi középhőmérséklet már kedden sem, de szerdán sem éri el a tíz fokot, és a délutáni hőmérséklet a nap-sütés ellenére is csak 12 fok körül alakul.

/folyt. köv./

9.40 bh ^{10 22}

- 12 -

bb 14. /szerda reggeli... folyt./ bh

a fővárosban mintegy 60 ezer távfűtéses lakás van. a fennálló rendelkezések szerint, ha 10 fok alatt volt az előző napi átlaghőmérséklet, akkor megkezdik a fűtést. a fővárosi távfűtőművek felkészülve várta az ,, általános hőparancsot,, , amelyet a távfűtőművek főmérnökeinek szerda reggeli tájékoztatás azerint a meteorológiai jelentés kézhezvétele után szerdán reggel nyomban ki is adtak. ennek értelmében már a reggeli órákban melegedni kezdtek a fűtőtestek kelenföldön, kőbányán, a füredi uti lakótelepen, a budafoki, az angyalföldi és a lipótvárosi lakások egy részében. a tájékoztató szerint a déli órákig már érezhető lesz a ,, felfűtés,, hatása. a távfűtő-művek ugyanakkor értesíti a kőbányai városközpont lakóit, hogy a budapesti fűtőberendezések tájékoztatása szerint a kőbányai fűtőberendezés belső átalakítási munkák váltak szükségessé. ezt október 11-én 22 órától október 14-én 22 óráig végzik el. itt a fűtés beindítása újra október 15-én a reggeli órákra várható.

szerda reggeli jelentések szerint megkezdtek a fűtést a fővárosi kórházak többségében is. a fennálló rendelkezések szerint a kórházak vezetősége maga dönt - körülményeinek megfelelően - a fűtésről, ezzel a lehetőséggel számos helyen éltek már az elmúlt napokban is. krónikus fűtőmunkáshiány nehezíti évről-évre a budapesti iskolák fűtési gondjait. ennek ellenére minden előkészületet megtettek, hogy a lehetőségekhez mérten hozzáfogjanak a tantermek fűtéséhez. a fővárosi tanács illetékeseinek szerda reggeli tájékoztatása szerint számos iskolában máris megkezdtek a fűtést.
/mti/ ^{Óbudán, rákospalotán, pesterzsébeten, kispesten, a józsef-attila lakótelepen}

bb 18. a cseh filharmonikusok zenekara budapesten

mm bh hgy

1971. október 6.

a vasárnap hazánkba érkezett cseh filharmonikusok zenekarának 115 tagú együttese két nagysikerű hangversenyt adott budapesten. hétfőn az erkel színházban bartók táncszvitjét és mahler első szimfóniáját adták elő.

kedden este a zeneakadémián ugyancsak nagy sikerrel mutatták be mica, martinu és dvozszák műveit. a zenekart mindkét alkalommal václáv neumann vezényelte, szólitaként josef chuchro produkciója volt nagysikerű.

a keddi esti hangversenyt követően dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese fogadást adott az együttes tiszteletére a royal nagyszállóban. a fogadáson megjelentek művészeti életünk ismert személyiségei, a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium és a csehszlovák nagykövetség vezető munkatársai.

az együttes csütörtökön hazánkból a szovjetunióba utazik és ott folytatja vendégszereplését.
/mti/

11 22

-13-

bb 15. tűz a baromfitelepen

1 szö/mm bh hgy

1971. október 6.

eddig még ismeretlen ok miatt kedden tűz keletkezett a heves megyei ormánd község határában lévő hanyipusztán, a füzesabonyi állami gazdaság 2-es számú üzemegységében ki-gyulladt egy 12 ezer férőhelyes baromfifinevelő, s emiatt - az első összegezesek szerint - több mint 150 ezer forint kár keletkezett. a kivonuló tűzoltóknak sikerült a tüzet megfé-kezniök. a tüzeset okának felderítésére megkezdtek a vizsgá-latot./mti/

--

bb 16. változatlanul sok a közlekedési baleset

1 szö/mm bh hgy

1971. október 6.

gyalogosok, gépjárművezetők figyelmetlenségére utal, hogy változatlanul sok a közlekedési baleset. a legutóbbi 24 órában több mint 100 baleset történt az ország közutjain, ezek közül 69 sérüléssel végződött: négyen meghaltak, ketten életveszélyesen megsérültek, 21-en súlyos, nem életveszélyes, 42-en pedig könnyű sérülést szenvedtek./mti/

bb 17. bartolák mihály, a szövosz elnökhelyettese

mm bh hgy

1971. október 6.

szerdán svédországba utazott- a svéd szövetkezeti szövetség meghívására - ahol tárgyalásokat folytat a két ország szövet-kezeteinek gazdasági együttműködéséről./mti/

--

10.00 bh

10 25

- 14 -

bb 19. dr. gál tivadar

bh hgy

1971. október 6.

a minisztertanács titkárságának vezetője, aki titkársági dele-gációval tapasztalatcserét folytatott a bolgár népköztár-saságban, hazaérkezett budapestre./mti/

--

bb 20. sláger a bolgár szőlő - olcsóbb lett a karfiol

1 szö/mm bh hgy

1971. október 6.

szerdán reggel ismét bőséges áruválaszték jellemezte a fő-város zöldség-gyümölcsellátását: együttvéve 145 vagon áru érkezett a budapesti zöldségtér számára. ezekben a napokban a leg-nagyobb sláger a mézédés, nagyszemű bolgár szőlő jelenti, a pi-acra került szőlőszállitmány 80 százaléka bolgár import. össze-sen 2042 mázsa szőlő érkezett, kilónként 14 forintért. olcsóbb lett a karfiol, 196 mázsa jelenti a választékot. kilója most 9 forint. változatlanul bőséges a kelkáposzta-felhozatal, kilója 4 forint, a fejeskáposztáé pedig 3.40 forint. a kései fejessalátából 26 ezer fej érkezett, darabját 1.20 forintért árulják. megkezdődött az almaszézon is, az 1.100 mázsa kilón-kénti fogyasztói ára 6 forint. a lefutóban lévő paradicsom kilója 5 forint, a zöldpaprikáé pedig 12 forint./mti/

--

bb 21. közlekedési balesetek

1 szö/mm bh hgy

1971. október 6.

ittasan vezette személygépkocsiját balatonberényben borzavári tamás 31 éves budapesti üdülővezető. a gyorsan hajtó borzavári a menetirányszerinti jobb oldalon egy utpadka mellett nyárfának ütközött. a baleset következtében a gépkocsi utasa, szántó jenőné sármelléki háztartásbeli olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen életét veszítette. borzavári tamást a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

/folyt. köv./

11.25 bh

10 42

- 15 -

bb 21. /közlekedési folyt./ bh

kerékpárjával szabálytalanul egy személygépkocsi elé kanyarodott a nyergesujfalu és tát község közötti úton csernik lászló 64 éves táti téesz-tag. az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

figyelmetlenül vezette motorkerékpárját nagyatád községben martinek mihály 34 éves nagyatádi erdész. egy tehergépkocsinak ütközött, s a helyszínen életét veszítette.

a sorompót megkerülve a síneken akart átmenni cegléd határában a budai uti vasúti megálló közelében nagy zoltánné 39 éves ceglédi háztartásbeli. a szabálytalanul közlekedő gyalogost egy személyvonat halálra gázolta./mti/

bb 22. a szövosz vii. kongresszusa előtt - megyei küldött-értekezletekre készülnek a fogyasztási szövetkezetek

1 ol/mm bh hgy

1971. október 6.

osváth laura, az mti munkatársa írja:

a fogyasztási, a takaré- és a lakásszövetkezetekben befejezéséhez közeledik a rendkívüli küldött, - illetve közgyűlések sora. több mint két millió szövetkezeti tag képviselői tárgyaltak a fogyasztási szövetkezetek decemberben összeülő vii. kongresszusának előkészületeiről, vitatták meg az irányelveket, amelyek igen széles körben jutottak el a szövetkezeti tagokhoz. nemcsak a küldöttek tanulmányozták azokat, hanem napirendre tűzték a helyi intézőbizottságok, nőbizottságok és más különféle bizottságok is. sok helyen tartottak külön megbeszéléseket a tagság különféle rétegeivel, így például a fiatalokkal, az alapítótagokkal, a szövetkezeti dolgozókkal is. az igazgatóságok és felügyelő bizottságok együttes ülésének napirendjén is szerepeltek az irányelvek, ezek tükrében értékelték a fogyasztási szövetkezetekben az utóbbi években elért fejlődést, vetettek számot az erőteljes demokratizálódási folyamat eredményeivel, az alapszabályban rögzített célok, feladatok megvalósításával. a kongresszusi előkészületek jegyében, az irányelvek megvitatása során nagy aktivitást, egészséges demokratizmust tükröztek a gyűlések, amelyeken mindenütt méltatták az új szövetkezeti törvény jelentőségét is.

/folyt. köv./

10.40 bh

- 16 -

bb 22. /a szövosz.... folyt./ bh

a több mint másfélezer fogyasztási szövetkezetben megválasztották a megyei küldöttértekezletek részvevőit, ahova általában 250 főt delegálnak. október 8-án csongrád megyében kezdődik a megyei küldöttértekezletek sorozata. feladatuk a kongresszuson részvevő 700 küldött, valamint az országos tanács tagjainak megválasztása. a szövetkezeti demokratizmus szélesítését jelzi, hogy közvetlenül a megyékben választják meg az országos tanács tagságának 80 százalékát.

bőséges „ utravalót,, visznek magukkal a megyei értekezletekre a szövetkezetek küldöttei. mivel az irányelveknek megfelelően a tanácskozások középpontjában a tagság érdekeinek minél hatékonyabb szolgálata, igényeiknek az eddiginél magasabb színvonalu ki-elégítése áll, a küldöttek számos ilyen vonatkozásu észrevételt, javaslatot továbbítanak, amelyek közül bizonyára több felkerül a kongresszus napirendjére is.

sok szövetkezetben szorgalmazták például az ellátás színvonalának javítását, erőteljesen sürgették a ház körüli kisegítő gazdálkodás - a zöldségtermesztés, kiskisállattenyésztés - termelési eszközökkel, anyagokkal való ellátásának javítását, s a termékfeleslegek értékesítésének segítségét. elsősorban a nők tették szavá a javító-szerelő szolgáltatások hatékonyságának növelését, a javításra szoruló cikkeket összegyűjtő átvevőhelyek számának szaporítását. a szövetkezetek többségében az ilyen jellegű feladatok megoldására akcióprogram is készült. sokhelyütt a tagság kölcsön-nel, cétrészjeggyel anyagilag is hozzájárult a célok megközelítéséhez.

a takarékszövetkezetekben a kölcsönnyújtási tevékenység, a pénzügyi szolgáltatások szélesítését igényelték, különös tekintettel a háztartások gépesítésére, a lakáskultúra emelése és a házkörüli gazdálkodás fejlesztésére. a lakásszövetkezetek gyűlésein sok szó esett a karbantartó műhelyek megszervezéséről, illetve ahol ilyenek már vannak, munkájuk javításáról. több-helyütt szorgalmazták lakásépítő szövetkezetek alapítását./mti/

11.00

bh

- 17 -

bb 23. több mint 50 kezdő népművelő szabolcs-szatmár megyében
vid kz bh hgy 1971. október 6.

több mint ötven fiatal - kezdő - népművelő dolgozik szabolcs-szatmár megyében a községi és a járási művelődési házakban. - a fiatal szakembereknek még sok elméleti és gyakorlati tapasztalatra van szükségük ahhoz, hogy munkájukat tökéletesen el-
lássák. ehhez ad segítséget a megyei művelődési központ a szer-
dán tiszavasváriban megnyílt 2 napos konferencián. az első
napon a művelődési intézmények együttműködésével kapcsolatos
kérdéseket vitatták meg és klubfoglalkozáson vettek részt
a találkozó második napját muzeum - és üzemlátogatással töltik.
/mti/

-. -

bb 24. új gépóriás a visontai szénmezőn

vid kz bh hgy 1971. október 6.

visontán a thorez külfejtéses bányüzem területén szerdán
megkezdte próbaüzemelését az új meritéklétrás szénfejtő-
gép. a gépet a német demokratikus köztársaságban gyártották.
vagonokban alkatrészenként érkezett visontára a bánya ottani
gépszerelő telepén rakták össze. a hatemelet magas gépóriás
európában is újdonság. visszintező berendezése biztosítja,
hogy ferde terepen, dönt beállításban is teljes biztonsággal
dolgozzon, teljesítménye kimagasló; óránként 800 tonna szén fej-
tésére képes.

a gépóriás próbaüzeme 192 óráig tart. ennek sikeres befe-
jezése után kezd meg az üzemszerű termelést. /mti/

-. -

bb 25. elhunyt dr. erdélyi jeno

vid kz bh hgy 1971. október 6.

dr. erdélyi jeno c. egyetemi tanár, kandidátus, kiváló
orvos, kilencven éves korában szegeden elhunyt. több mint fél
évszázadig gyógyított, mintegy negyvenezer műtétet végzett.
az orr-, fül- és gégszet volt a szakterülete. a hazánkban és
külföldön is jól ismert kiváló orvosnak körülbelül ötven tudom-
ányos publikációja jelent meg a szaklapokban. temetése október
hetedikén csütörtökön lesz szegeden, a főnygyári uti temető-
ben. /mti/

-. -
- 18 -

11.10 bh *1011¹²*

bb 26. öntözőtelepek hét változatban

vid-kz szb hgy 1971. október 6.

szerdán elutaztak debrecenből azok a szovjet, ndk-beli és
bolgár vízügyi szakemberek, akik korszerű esőztető öntözőtelepek
tervezésében működtek együtt magyar kollégáikkal. közös munká-
juk célja az esőztető módszerű öntözés gépesítésével és munka-
igényességének csökkentésével összefüggő kérdések tisztázása
volt. megbeszéléseik során elfogadták egy hatszáz hektáros min-
taöntözőtelep tervét, s ezt később hét változatban dolgozzák
ki. a változatok felhasználják és összegezik majd mind a négy
ország legjobb tapasztalatait, módszereit, s megoldásokat ad-
nak az egyes országokban gyártott és kapható berendezések leg-
gazdaságosabb kihasználására. a terv-variációk szerint a külön-
böző országokban bemutató öntözőtelepeket építenek. /mti/

-. -

bb 27. műanyag ajtó sorozatban - husz perc alatt felszerel-
hető

vid-kz szb hgy 1971. október 6.

a lakásépítések meggyorsítására és minőségük javítására
a borsodi vegyikombinát 110 millió forintos beruházási költség-
gel pvc ajtókat készítő gyárat épített szekszárdon. az új
üzemet az olasz covema cégtől vásárolt gépei berendezésekkel
szerelték fel és azokkal a műanyagajtókön kívül falburkoló
elemeket, térelemeket, térelhatároló szerkezeteket és válasz-
fallapokat is készíthetnek. a sokféle színben előállítható mű-
anyagajtók nagy előnye, hogy nem deformálódnak, tartósak és a
lakásokba husz perc alatt beszerelhetők.

a szekszárdi üzemben jelenleg már százötvenen dolgoznak
és a sikeres termelési próbák után megkezdtek a komplett pvc
ajtók sorozatgyártását. a bvk új gyáranak dolgozói az idén
előreláthatólag tízezer, jövőre pedig hatvanezer színes műanyag-
ajtót adnak az építőiparnak. /mti/

-. -

11.20/szb *101130*

-19-

bb 28. megérkeztek a fehér-tó északi vendégei - védelmet kaptak a vadludak és a vadkacsák

vid-káz szb hgy

1971. október 6.

az időjárás változásaira érzékenyen reagál a madárvilág. a hideg légtömegek hatására európa északi tájairól máris gyorsított ütemben költözködnek a különböző, érdekes elnevezésű récefélék. a rigóhangu fűtyülőrécéknek, a lapátcsőrű kanalasrécéknek, valamint nyilfarku rokonaiknak mintegy 6000-es serege vendégeskedett szerdán a fehér-tó rezervátumban. az átvonuló madarak összetalálkoztak a hazánkban költő, még itt tartózkodó tőkésrécékkel.

a vadludak első nagyobb csapatai egy hetes késéssel érkeztek, bizonyára azért, mert a szeptember végi nyári idő még nem sürgette őket. nappal a zöldellő vetéseken legelésznek, éjszakra azonban mindig behúznak a vizekre. számuk évről-évre fogy, éppen ezért első ízben most az ősszel az országos természetvédelmi hivatal a fehér-tó rezervátum területére már nem is adott vadlibára és kacsára vadászati engedélyt. /mti/

--

bb 29. öntözőfürtöt táplál a tatai nagy-tó

vid-kz szb hgy

1971. október 6.

az ideál rendkívül száraz nyár, az alföldnél 50 százalékkal csapadékosabb komárom megyében is azt bizonyította, hogy növelni kell az öntözhető területet. az eddiginél jobb, korszerűbb módszereket kell azonban alkalmazni ahhoz, hogy az öntözés népgazdasági és üzemi szinten egyaránt kifizetődő legyen. a négyöt évvel ezelőtt épült berendezések már korszerűtlenek, használatuk sok kézi munkát igényel, noha komárom megyében különösen nagy munkaerőhiánnyal küzdenek. ezek figyelembe vételével mutatnak rá a megye szakembereinek szerdán tatabányán megrendezett tanácskozásán, hogy a víznyerőhelyi adottságokat tekintve három nagyobb felszín alatti csőhálózatú öntözőfürt létesítésére van jó lehetőség. ezek közül az egyik már helyet is kapott a negyedik ötéves terv célcsoportos beruházásaiban. a tatai nagy-tó vízére tervezett öntözőmű összesen 3 400 hold öntözésére lesz alkalmas, s ebből 1 800 holdra már ebben a tervszakaszban eljut a víz. a beruházás költsége 40 millió forint. a másik két öntözőfürt a dunából táplálkozna.

/folyt.köv./

12.14/szb
1012³²

-20-

bb 29. /öntözőfürtöt... 1. folyt./-szb

foglalkoztak a szerdai tanácskozáson azzal is, milyen technológiát lehetne az új öntözőfürtökhöz a legcélszerűbben, a leggazdaságosabban alkalmazni. a tervezők, a vízügyi- és a beruházások előkészítésében és lebonyolításában résztvevő szerzők, továbbá a gazdaságok képviselői e problémák kapcsán megtekintették azokat a modern öntöző berendezéseket is, amelyeket a mezőgazdasági gépkísérleti intézet hozott be az országba kísérleti célból. /mti/

--

kbb 30. külföldi vendégek a „ki nyer ma? adásán

t nn/gg szb hgy

1971. október 6.

Szerdán külföldi vendégek keresték fel cigány györgy népszerű ki nyer ma? zenei rádióműsorát „otthonában”, az astoria szálló halljában. a hazánkban tartózkodó pro musica nemzetközi rádiós zenei verseny nyertes - tekintélyes európai rádiótársaságok munkatársai - érdeklődéssel, nagy figyelemmel követték a klasszikus muzsikát népszerűsítő közkezdelt tízperces műsort. /mti/

--

bb 31. időjárásjelentés

bh hgy

1971. október 6.

a meteorológiai intézet jelenti 12 órakor:

hideg idő

a sarkvidékről nagy sebességgel áramló hideg levegő ma reggelre már elérte a balkán-félszigetet és a földközi-tenger keleti térségét is. a hideg levegővel elárasztott területeken a hőmérsékletben nagy visszaesés mutatkozik. éjszaka sok helyen mérnek fagypont alatti hőmérsékletet és napközben még a több órány keresztlél érvényesülő napsütés hatására sem melegszik fel a levegő 10-15 az északabbi területeken 5-10 foknál melegebbre. a szovjetunió európai területének északkeleti részén vannak helyek, ahol napközben is 0 fok alatt marad a hőmérséklet. a kárpát-medencét is kitöltötte a hideg levegő, így hazánk időjárásában csütörtök estig változás nem várható. /folyt. köv./

- 21 -

13.10 bh
1013³⁵

bb 31. /időjárásjelentés folyt. / bh

hazánkban kedden változóan felhős, szeles, hideg idő volt. szórványosan futó záporok is keletkeztek. a lehullott eső mennyisége a csapadéknyom és a 2 mm között váltakozott. a hideg levegő hatására napközben sem emelkedett a hőmérséklet általában 11-15 foknál magasabbra. ma hajnalban az ország területén - 2 és plusz 6 fok közötti hőmérsékleteket mértek. dél-előtti országszerte változóan felhős, hideg idő volt. helyenként még élénk északi szél fujt. 11 órára is csak 9-10 fokra melegedett fel a levegő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 9,6 fok volt, a sokévi átlagnál 3,6 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 9 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 777 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

ma kisebb felhőátvonulások, egy-két helyen futó záporral. időnként még élénk északi, észak-keleti szél. csütörtökön kevés felhő, száraz idő, mérsékelt, változó irányú szél. erős éjszakai lehülés.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél 173 centiméter ./mti/

--

bb 32. szüret-géppel

vid kz bh hgy

1971. október 6.

kísérleti „szüretelőgép”, dolgozik a budafoki állami pincegazdaság etyeki célgazdaságában, ahol a világhírű magyar pezsgő alapanyagát adó szőlőfajtákat termelik. a gépkísérleti intézetben konstruált gép ugynevezett „céplőmódszerrel”, szedi és rakja az óriási „puttyba”, a szőlőfürtöket. a kísérletsikernek ígérkezik. egyeken, a pezsgőszőlők hazájában az idén 660 hold termését takarítják be. a szőlő cukorfoka kitünő, de a termésátlagokkal elégedetlenek a szakemberek: holdanként 40 mázsát takarítanak be. az utóbbi napok esőzése rontott a szőlőn, ugyanis rothadás kezdődött, ezért az elkövetkező napokban fokozott gyorsasággal szedik majd a nemes ital alapanyagát. /mti/

--

- 22 -

13.35 bh 10/14²⁵

bb 33. kísérleti rizstelep szarvason

vid kz bh hgy

1971. október 6.

száz holdas kísérleti rizsmintatelep építését kezdték meg a szavasi öntözési kutató intézetben. a kácai csatornából táplált rizstelepet kulturtechnikai vizsgálatra rendezik be. többek között vízszintmérő, vízhozammérő, vizadagoló automatákkal és félautomatákkal látják el. árasztáskor a vízszintet a különböző rizsfajtáknak megfelelően szabályozzák. a telepen új termesztési módszereket próbálnak ki. az új szarvasi kísérleti telepen 1972 tavaszán vetnek először vizigabonát. /mti/

--

bb 34. ittas ámokfutók : kettős halálos gázolás

1 szö/mm bh hgy

1971. október 6.

jogosítvány nélkül, ittasan vezette a mezőgép tröszt személygépkocsiját markó jeno 22 éves budapesti gépkocsiszerelő. a nagyvárad tér és a mező imre ut torkolatánál felborult. sebtében ismét üzemképesé tették az autót, majd társa, markó tamás 22 éves budapesti gépkocsivezető, a mezőgép tröszt dolgozója ült a volánhoz - ugyancsak ittasan. gyorsajtás és szabálytalan kerülés közben az üllő uton összeütöközött egy oldalkocsis motorkerékpárral. a baleset következtében csáki imre 41 éves budapesti asztalos, az oldalkocsis motorkerékpár vezetője, valamint fia, csáki józsef 16 éves segédmunkás a motorkerékpár utasa a helyszínen életét veszítették. markó jeno és markó tamást a közlekedésrendészet letartóztatta. megindították ellenük az eljárást. /mti/

--

bb 35. elfogták a rákóczi uti betörőket

1 szö/mm zs bh hgy

1971. október 6.

szerdán hajnalban ismeretlen tettesek betörték a rákóczi ut 62 szám alatti ház kapualjában egy kötőkisiparos vitrinjét, és onnan pulóvert, valamint kardigánokat loptak, majd elmenekültek. a rendőrség nem sokkal ezután a bűncselekmény színhelyének közelében elfogta a tetteseket: a blintetett előéletű bartucz gábor 31 éves burkolót, valamint társát, pintér jános 31 éves segédmunkást, akiknél megtalálták az ellopott holmikat. a vii. kerületi rendőrkapitányság őrizetbe vette a két betörőt és eljárást indított ellenük. /mti/

--
- 23 -

14.07 bh 10/14²⁵

b5 36. angol professzor magyarországi előadásai

mm zs bh hgy

1971. október 6.

a magyar-angol kulturális csereprogram alapján hazánkban tartózkodó david daiches, a sussexi egyetem professzora csütörtökön délelőtti előadást tart az ötvös loránd tudományegyetemen a xx. század angol irodalmáról. az angol professzor a szegedi és debreceni tudományegyetemen szintén tart előadásokat az angol irodalomról./mti/

--

bb 38. emlékezés az aradi vértanúkra kiskunhalason

vid fm bh hgy

1971. október 6.

a kiskunhalasi thorma jános múzeumban szerdán kegyeletos ünnepségen emlékeztek az aradi vértanúkra. a múzeum thorma-képtárában, a jeles festőművész „aradi vértanúk”, című alkotása előtt tartott megemlékezésen a helybeli ii. rákóczi ferenc mezőgazdasági szakközépiskola diákjai adtak ünnepi műsort./mti/

--

bb 37. népművészeti érték a malterosládában - súlyos kárt szenvedtek a nemeskei templom híres festett fatáblái

vid fm bh hgy

1971. október 6.

a baranya megyei tanács mellett működő múzeumi és műemléki albizottság szerdán pécsen tartott ülésén a népi építészet még meglévő emlékeinek helyzetéről és megóvásáról tanácskozott, s foglalkozott a nemeskei református templomban történt súlyos műemlék-pusztulással.

mándoki lászló, a pécsi janus pannonius múzeum néprajzos munkatársa a helyszíni szemle és az ott készült fényképek alapján beszámolt a bizottságnak a megdöbbentő esetről. dél-baranya nyolc falucskájának van - illetve nemeskén már csak volt - festett fatáblákkal díszített belsejű temploma, amelyek a magyar népi építőművészet híres, nagyértékű emlékei. /folyt.köv./

- 24 -

14.30 b+ 1014⁵²

bb 37. /népművészeti érték... folyt./ bh

az 1792-ben épült nemeskei református templom tatarozása a közelmúltban került sor és műemlékről lévén szó, az országos műemléki felügyelőség pontosan előírta az építkezés során követendő szabályokat, előírásokat. ezeket azonban sem a tatarozásra megbízást adó szerv, sem a munkát végző vállalkozó nem tartotta be.

az építkezés során a kórus tartó tölgyfagerendát szétfűrészelték és feldolgozták épületfának. a kórus mellvédjét díszítő színes fatáblákból zsaludeszkákat készítettek a betonozáshoz, egyes darabjait pedig elfűrészelték és malterosládához használták fel. az építkezés ideje alatt rendkívül mostoha körülmények között tárolták a kórus feljáratát, a színeseket és a padokat díszítő színes fatáblákat, s azok megrongálódtak. mire a múzeum tudomására jutott az eset, az 1850-ben készült népművészeti alkotás egy része jóvátehetetlen károkat szenvedett, más része pedig csak nagy költséggel lenne helyreállítható.

a pusztulásnak leginkább kitett fatáblákat - köztük a szétfűrészelt, malteros és meszes festett deszkákat - beszállították a pécsi múzeumba. a szakértői becslés szerint legalább százötven ezer forintba kerül a színes fatáblák restaurálása. a janus pannonius múzeum néprajzi osztálya a nemeskei templomban történt műemlék-pusztulás ügyét - az eset kivizsgálása végett - jelentette az országos műemléki felügyelőségnek és a baranya megyei tanácsnak./mti/

--

bb 39. nyolc ország részvevői a konferencián, - huszonöt vállalat gyártmányai a kiállításon - sajtótájékoztató az anyagmozgatási és csomagolási intézetben

t bé/gg szb ie

1971. október 6.

az anyagmozgatás, 71 elnevezésű eseménysorozat rendezvényeiről és azok jelentőségéről tájékoztatta a sajtó munkatársait szendrői déri tiber, az anyagmozgatási és csomagolási intézet igazgatója. hangsúlyozta, hogy az áru az előállításától a felhasználásig terjedő időszak 90 százalékát raktárakban, vagy szállítókészülékekben tölti, éppen ezért rendkívül fontos az anyagmozgatás és a csomagolás módszereinek folyamatos korszerűsítése.

az ezzel kapcsolatos legújabb eljárások, valamint gépek és berendezések ismertetését szolgálja az októberi eseménysorozat, melynek első mozzanataként targoncavezető versenyt rendeznek. ennek a vetélkedőnek a jelentőségét növeli, hogy ma már 15 000 ember használja a targoncákat, amelyek értéke messze felülmúlja a személyautókéét, eléri darabonként a 300 000 forintot. így vezetésiük tökéletesítése gazdasági érdek is. október 13-án nyitják meg a vii. országos anyagmozgatási konferenciát, amelyen a 300 hazai részvevő mellett nyolc ország képviselői is megjelennek. október 11-én anyagmozgató gép-kiállítást rendeznek, 25 vállalat konstrukciójából. a magyar tudományos akadémia kongresszusi termében 35 külföldi kiadó közreműködésével bemutatják a csomagolás és az anyagmozgatás szakirodalmát is. /mti/

--

14.43/szb

-25-

bb 40. a hortobágyi tudományos tanácskozás felülszíni felmérése:
Legyen nemzeti park a puszta

vid-fm szb hgy

1971. október 6.

Szerdán folytatódott a hortobágyi tudományos tanácskozás. kiváló tudósok, kutatók ismertették a puszta geológiai viszonyait, vízgazdálkodási helyzetét, a szikes talajok és az öntözés kölcsönhatását. előadást és konzultációt tartottak a hortobágy néprajzi értékeinek kutatásáról és ennek nemzetközi vonatkozásairól, valamint a honismereti programokról. a mezőgazdasági szakemberek a hortobágy mezőgazdasági hasznosításának lehetőségeit és perspektíváit vizsgálták.

Dr. Ács Antal, a debreceni agrártudományi egyetem rektora foglalta össze a kétnapos tudományos tanácskozás tapasztalatait t - az emberi élet harmóniája, kiegyensúlyozott érzelmi és értelmi világa - mondotta többek között - nem nélkülözheti a természettel való szoros kapcsolatot. az urbanizált életforma igényli a maga ellenpárját, a természethez való vonzódást. a társadalmi tudatot pedig nevelni kell a természeti értékek megővésére, a növény- és az állatvilág ritkaságainak megmentésére.

a tanácskozás elsőrendű célja volt elősegíteni a hortobágy nemzeti park, létrehozását, s ezzel valamennyi előadó, felszólaló egyetértett. eddig is már sok tanácskozást, konzultációt tartottak ennek érdekében, de nem jutottak közelebb a megvalósításhoz, holott a nemzeti park létrehozása nemcsak nemzeti, hanem európai érdek is. /mti/

--

bb 41. meghalt a legidősebb szegedi paprikamolnár

vid-fm szb hgy

1971. október 6.

meghalt nagy István, a lassan feledésbe merülő szegedi paprikamolnárság egyik utolsó, s egyben legöregebb képviselője. a csaknem nyolc évtizedet megért „paprikásmester”, több mint fél-évszázadon át üzte jellegzetes szegedi fűszert világhírnévre emelt ősi mesterséget. pályafutását még vizimolnárként kezdte, majd később a „modern”, malomköves paprikamolnárként folytatta. ma már ezek sem léteznek, felváltotta azokat a még korszerűbb, acélhengeres berendezés a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnál, ahol már zsákot sem kell vállra emelni, mert gépi úton mozgatják az anyagot. innen ment nyugdíjba annak idején a legöregebb paprikamolnár, akit szerdán kísérték utolsó útjára az alsóvárosi paprikás-negyed lakói. /mti/

--

14.52/szb

-26-

N+1520

bb 42. mennyi nedvességet tartalmaznak a különböző anyagok?
- nemzetközi szimpozion esztergomban

vid/tné-ju kz hgy

1971. október 6.

az imeko - a nemzetközi műszer - és méréstechnikai szövetség - védnöksége alatt nemzetközi szimpozion kezdődött szerdán esztergomban a technika házában. a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesületnek, valamint a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület rendezésében lezajló tanácskozáson az elméleti és gyakorlati szakemberek, a műszer-gyártók és a felhasználók három napig, négy szekcióban, több mint 40 előadás alapján vitatták meg az anyagok nedvesség-tartalmának mérésében elért hazai és külföldi eredményeket, a legmegfelelőbb módszereket és a tennivalókat. az előadások mintegy fele az élelmiszeriparral foglalkozik. a szimpozion helyéül azért választották esztergomot, mert ott működik a korszerű mérési berendezéseket gyártó legnagyobb hazai vállalat, a labor mim. a tanácskozáson kilenc országból, még a távoli Japánból is, érkeztek szakemberek. a nagy érdeklődés annak tulajdonítható, hogy az egyre jobban korszerűsödő technológiai folyamatok újabb és újabb mérési elvek és módszerek megvalósítását igénylik. a szimpozionot dr. Striker György, az imeko főtitkára, a méréstechnikai központi kutatólaboratórium igazgatója nyitotta meg. a tanácskozás alkalmából kiállítást is rendeztek, zömmel a labor mim gyártmányaiból.

az mti hirmagyarázója írja:

a technika fejlődésével, az anyagok olyan tulajdonságait és mutatóit is számbaveszik, amelyeket korábban kevésbé, vagy egyáltalán nem vette k figyelembe. ezek között nagy fontossága van a nedvességtartalom alakulásának is. nem mindegy például hogy a különböző élelmiszerekkel együtt mennyit vásárol a fogyasztó annak legolcsóbb összetevőjéből, a súlytöbbletet jelentő vízből. természetesen a megfelelő nedvességtartalomra szükség van, hiszen ennek kívánt mértéke nagymértékben befolyásolja az élelmiszerek minőségét és tartósságát. éppen ezért szigorú szabványok írják elő nemcsak az élelmiszereknél, hanem az élvezeti cikkekénél is ezt a mutatót. hasonlóképpen jelentős a nedvességtartalom ismerete a mezőgazdaságban a helyes talajgazdálkodáshoz, vagy a töltések építésénél a megfelelő árvízvédelemhez.

/ folyt. köv. /

15.25/ju

N+1530

- 27 -

bb 42. / mennyi nedvességet ... 1. folyt./-ju

nem , kevésbé fontos ennek alakulása a textilanyagoknál, a papír és a faárknál, vagyis mindenütt, ahol anyagot feldolgoznak. a megfelelő nedvesség eléréséhez szükséges technológiákat azonban csak a nedvességtartalom pontos ismeretében tudják kiválasztani. a nedvességtartalom mérése azonban világszerte sok gondot okoz. a cél az, hogy ne csak a kész termékeket tudják ellenőrizni, hanem már a technológiai folyamatok közben megfelelő információk álljanak rendelkezésre és kellő időben be tudjanak avatkozni. a szimpóziumon sok új mérési elvet és módszert, - köztük több hazai eljárást mutattak be-, így például matematikai modellek alkalmazását, vagy rádióaktív méréseket. létezik például olyan hosszúságú mikrohullám, amely egyaránt alkalmas repülőgépek irányítására, vagy a margarint gyártó gépeknél a termék nedvességének a meghatározására. /mti/

-. -

bb 43. csaknem ötszáz alkotást küldtek be a hatodik országos miskolci grafikai biennáléra

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

az idén hatodik alkalommal rendezik meg a hazai grafikusművészek országos seregszemléjét, a miskolci grafikai biennálét. a tárlatra nyolcvankilenc grafikusművész csaknem ötszáz beküldött alkotásának bírálatát fejezte be szerdán a neves képzőművészekből álló zsűri.

a hatodik országos miskolci grafikai biennálén a budapesti, valamint a „ házigazda,, miskolci művésztelepen élő és alkotó grafikusokon kívül elküldték műveiket többek között a hódmezővásárhelyi, a salgótarjáni, a szolnoki és más művésztelepek alkotói is. a beküldött pályamunkák a grafikusművészet valamennyi ágát képviselik.

a zsűri - figyelembe véve a miskolci galéria kiállítási lehetőségeit - mintegy kétszáz alkotást választott ki a decemberben miskolc város felszabadulásának évfordulóján megnyitott tárlatára.

/ folyt. köv./

15.35/ju

g N 1600

- 28 -

bb 43. / csaknem ötszáz ... 1. folyt./-ju

a legjobb alkotást a borsod megyei tanács nagydíjjal jutalmazták, és több vállalatok által alapított - díjat is kiosztanak.

a miskolci grafikai biennálén lengyel vendégművészek is részt vesznek, akiknek műveit a miskolci képtárban mutatják be. /mti/

-. -

bb 44. halálos közlekedési baleset csabacsüdi határában

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

szerdán hajnalban halálos közlekedési baleset történt a szarvasi út és a csabacsüdhöz bevezető út találkozásánál. bajkai istván 75 éves éjjeliőr, csabacsüdi lakos kerékpárján közlekedve nem adott elsőbbséget a szarvasi úton egyenes irányban haladó tehergépkocsinak, amelyet völgyvári pál, a békés megyei sütőipari vállalat, szarvasi kirendeltségének sofőrje vezetett. a teherautó tompított fénnel közlekedett ezért vezetője az uttestre szabylatainul kiforduló kerékpárost nem vette észre és elütötte. bajkai istván súlyos sérülésébe a helyszínen belehalt.

a tehergépkocsi utasa, szranka andrás nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. az ügyben vizsgálatot indítottak. /mti/

-. -

bb 45. ifjúsági gyűlés a batthyány-émlékmécsesenél

t nn/gk-ju zs hgy

1971. október 6.

az aradi vértanukra és a ságvári endre szervezte háborúellenes tüntetésre emlékeztek szerdán a batthyány-örökmécsesenél a budapesti fiatalok. az ünnepségen megjelent dr. orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese és dr. gombár józsef, a kisz központi bizottságának titkára, s ott volt a fővárosi üzemi, vállalati, iskolai kisz-szervezetek többszáz küldötte is.

/ folyt. köv./

15.40/ju

- 29 -

g N 1600

bb 45. / ifjúsági gyűlés ... 1. folyt./-ju

- az aradi vértanúk - közöttük az első felelős magyar kormány elnöke - a magyar nép szabadságtörekvésének, függetlenségi harcának, erőszakkal legázolt forradalmi tetteinek jelképei előttünk - mondotta beszédében dr. alföldy árpád a budapesti kisz-bizottság titkára. a továbbiakban méltatta az 1941. október 6-i megmozdulás történelmi jelentőségét, s azoknak a fiataloknak a hősiességét, akik tettekkel szálltak szembe a fasizmussal, az elnyomással.

az ünnepség végén dr. orbán lászló és dr. gombár józsef koszorút helyezett el a battnyány-örökmécses talapzatánál.
/mti/

bb 48. fogadás a csehszlovák nagykövetségen

t fe/gk-ju zs hgy

1971. október 6.

a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából frantisek benko ezredes, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja szerdán fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr. perjesi lászló, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, marjai józsef külügyminiszter-helyettes, papp árpád, a munkásőrség országos parancsnoka, továbbá a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja, a társ fegyveres testületek több vezetője.

frantisek dvorsky nagykövettel az élen jelen voltak a csehszlovák nagykövetség munkatársai, s részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője, katonai és légügyi attaséja. p.m. petrenko altábornaggyal az élen ott voltak a szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának magas rangú képviselői. /mti/

15.52/ju

NA 16¹⁰

- 30 -

bb. 46. az első félévi tanácsai gazdálkodásról, a gyermekkönyvtárak helyzetéről tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t/hirj zs hgy

1971. október 6.

a tanácsai szervek, vállalatok első félévi gazdálkodásának eredményeivel foglalkozott szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy a vállalatok munkája a félév során tovább javult, s ugyanez jellemzi a budapesti szocialista ipar tevékenységét is. az átlagosnál jobb eredményeket ért el a közlekedési eszközök gyártó, valamint a hűtéstechnikai ipar. a termelés alakulását lényegesen befolyásolta a szocialista iparban dolgozók számának 3.3 százalékos csökkenése. a budapesti székhelyű szocialista építőipar termelése meggyorsult, az előző évihez képest, például az építőipari szövetkezetek 17 százalékkal, a termelőszövetkezeti közös vállalkozások 21 százalékkal nagyobb termelési eredményeket értek el.

külön foglalkozott a végrehajtó bizottság az egyedi nagy beruházások helyzetével. ilyen például a metro, amelynek kelet-nyugati vonala jó ütemben épül. a budai oldalon az alagutak szigetelését végzik és az állomások belső kialakításán dolgoznak: a pesti oldalon megkezdődött a vágányok lefektetése a szent istván tér és a kossuth tér között. a duna alatti szakaszon a vágányok építését készítik elő, a kossuth téri állomáson a mozgólépcsőt szerelik. az észak-déli metró vonalon is kedvezően halad a munka.

ami a lakásépítést illeti, a főváros ez évi terve 8 000 családi otthon építésének befejezését és 10 000 lakás megkezdését írja elő. az első félévben 2 615 lakás készült el, s 2 345 olyan lakásra kötöttek szerződést amelynek építése áthúzódik a jövő évre. a kivitelezők 4 123 otthon építéséhez fogtak hozzá. a lakásátadások tapasztalatai kedvezőbbek a korábbinál, ugyanis kevesebb a hiba, s emelkedett a minőségi színvonal.

számottevő a fővárosi közmlívek első félévi fejlődése is. a z újabb víznyerő létesítmények közül a surányi. vízmű építése befejeződött, a kutak próbüzemeltetését megkezdték. a tóvalu i. vízmű építése, aiv. számú főnyomócső és a kőbányai 800-as vezeték építése továbbá a csatárka uti 400-as cső fektetése tervszerűen halad. a kőbányai 20 000 köbméteres medence az év végére várhatóan elkészül.

/folyt.köv./

16.00 rj

- 31 -

NA 16⁰⁵

bb. 46. / az első félévi... 1. folyt./rj

a gázcső-hálózat hossza az első félévben több mint 20 kilométerrel növekedett. a háztartási fogyasztók száma az első félévben 6700-zal növekedett. a budapesti csatornahálózat 22 kilométerrel gyarapodott, a távfűtéssel ellátott lakások száma 3.300-zal nőtt.

tervszerűen megvalósulnak a főváros egészségügyi beruházásai is. az első félévben befejeződött a bajcsy zslinszky kórház 103 ágyas pavilonjának építése, s jól halad a tétényi uti 240 ágyas pavilon kivitelezése

az oktatási hálózat fejlesztése során az első félévben 600 új óvodai helyet létesítettek továbbá átadtak 46 általános iskolai osztálytermet, s elkészült a xi. kerületi mohai uti 500 személyes diákotthon beruházási programja.

megtárgyalta a végrehajtó bizottság a budapesti gyermekkönyvtárak helyzetét is. a mintegy 300 fővárosi általános iskolában található könyvtárak meghaladják a 300 ezer kötetet. külön könyvtárterem és olvasószoba azonban csak kevés iskolában van. a közművelődési terem és olvasószoba azonban csak kevés iskolában van. a közművelődési gyermekkönyvtárak állománya összesen mintegy 450 000 kötet. az olvasási kedv szűkebb körű kibontakozását azonban nehezíti, hogy az iskolai és a területi gyermekkönyvtárak telepítése nem eléggé összehangolt, s a gyermekkönyvtárak tevékenysége nem igazodik kellően az isk. igényeihez. ezeket a hiányosságokat a mostani tervidőszakban ésszerűbb könyvtárfejlesztéssel akarják kiküszöbölni. a következő években néhány külső, munkáslakta negyedben új gyermekkönyvtárat rendeznek be, így

például soroksáron, óbudán, újpesten, kőbányán, kelenföldön, a ii. kerületi marcibányi téren, valamint zuglóban két helyen: a thököly uton és az órs vezér téren.

a szerdai ülésen a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy október 29.-ére összehívják budapest főváros tanácsát. /mti/

..-

16.10/rj

-32-

18³⁰ *ell*

bb. 49. fogadás az ndk nagykövetségén

t/fe/rj zs hgy

1971. október 6.

dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete az ndk megalakulásának 22. évfordulója alkalmából szerdán fogadást adott a nagykövetségén. részt vett a fogadáson aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára és benke valéria, a politikai bizottság tagjai, óvári miklós, az mszmp központi titkára, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, lázár györgy munkügyi miniszter, puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese varga gáborné, az országgyűlés alelnöke, dr. rosta endre, a kki elnöke, továbbá a politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

16.10 rj

..- - 32 / a-

18³⁰ *ell*

bb. 47. Losonczi pál és focok jeno fogadia r.m. kawawát - a tanzániai alelnök látogatásai

t/bc/rj zs hgy

1971. október 6.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán délelőtt az országházban fogadta r.m. kawawát, a tanzániai egyesült köztársaság alelnökét, focok jeno, a minisztertanács elnöke délelőtt folyamán szintén fogadta a tanzániai alelnököt.

r.m. kawawát a látogatásokra elkísérte p.a. kisumo közigazgatási és falufejlesztésügyi államminiszter, a.h. mwinyi, az elnöki hivatal államminisztere, a.c. tandau, a natu főtitkára, és a.l.s. mhina megyefőnök.

a látogatásokon jelen volt hollai imre külügyminiszterhelyettes és bárd miklós, a magyar népköztársaság dar es salaam-i nagykövete.

a tanzániai alelnök és kísérete ezt követően a budai téglagyártás és cserépipari vállalat törökbálinti gyáregységében látogatott el. csáki béla, a vállalat igazgatója fogadta a vendégeket, majd tájékoztatta őket a vállalat és a törökbálinti gyáregység munkájáról. az alig több mint két éve működő gyáregység 30 millió kis méretű téglának megfelelő terméket állít elő évente. a vendégek megtekintették a téglagyártás folyamatát, majd a tanzániai alelnök beírta nevét a vendégkönyvbe.

r.m. kawawa és kísérete délben a zrinyi miklós katonai akadémiára látogatott el, ahol ünnepélyesen, katonai tiszteletadással fogadtak. kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, reményi gyula vezérőrnagy, vezérkari főnökhelyettes, és dr. kovács jeno ezredes, az akadémia parancsnokának első helyettese üdvözölte a tanzániai vendégeket. az akadémia életéről, munkájáról adott tájékoztató után a vendégek megtekintették az egyik szemléltető eszközökkel berendezett szaktantermet, megismerkedtek az ott folyó képzéssel, majd az akadémia emlékmúzeumát keresték fel, ahol a tanzániai alelnök emléksorokat írt az akadémia vendégkönyvébe.

a tanzániai vendégekkel együtt volt az üzemi és az akadémiai látogatáson hollai imre és bárd miklós is. /mti/

..-

16.23 rj

- 33 -

NA-1652

bb. 47. Losonczi pál és focok jeno fogadia r.m. kawawát - a tanzániai alelnök látogatásai

t/bc/rj zs hgy

1971. október 6.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke szerdán délelőtt az országházban fogadta r.m. kawawát, a tanzániai egyesült köztársaság alelnökét. focok jeno, a minisztertanács elnöke délelőtt folyamán szintén fogadta a tanzániai alelnököt.

r.m. kawawát a látogatásokra elkísérte p.a. kisumo közigazgatási és falufejlesztésügyi államminiszter, a.h. mwinyi, az elnöki hivatal államminisztere, a.c. tandau, a natu főtitkára, és a.l.s. mhina megyefőnök.

a látogatásokon jelen volt hollai imre külügyminiszterhelyettes és bárd miklós, a magyar népköztársaság dar es salaam-i nagykövete.

a tanzániai alelnök és kísérete ezt követően a budai téglas és cserépipari vállalat törökbálinti gyáregységében látogatott el. csáki béla, a vállalat igazgatója fogadta a vendégeket, majd tájékoztatta őket a vállalat és a törökbálinti gyáregység munkájáról. az alig több mint két éve működő gyáregység 30 millió kis méretű téglának megfelelő terméket állít elő évente. a vendégek megtekintették a téglagyártás folyamatát, majd a tanzániai alelnök beírta nevét a vendégkönyvbe.

r.m. kawawa és kísérete délben a zrinyi miklós katonai akadémiára látogatott el, ahol ünnepélyesen, katonai tiszteletadással fogadtak. kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, reményi gyula vezérőrnagy, vezérkari főnök helyettes, és dr. kovács jeno ezredes, az akadémia parancsnokának első helyettese üdvözölte a tanzániai vendégeket. az akadémia életéről, munkájáról adott tájékoztató után a vendégek megtekintették az egyik szemléltető eszközökkel berendezett szaktantermet, megismerkedtek az ott folyó képzéssel, majd az akadémia emlékmúzeumát keresték fel, ahol a tanzániai alelnök emléksorokat írt az akadémia vendégkönyvébe.

a tanzániai vendégekkel együtt volt az üzemi és az akadémiai látogatáson hollai imre és bárd miklós is. /mtl/

--

16.23 rj

- 33 -

NA-16^{sz}

bb. 50. több kooperációra van szükség az élelmiszergazdaságban - folytatta tanácskozását a iii. élelmiszeripari közgazdasági konferencia

t/jf/rj 1e hgy

1971. október 6.

az mta országház utcai kongresszusi termében szerdán folytatta tanácskozását a iii. élelmiszeripari közgazdasági konferencia, amelyen egyebek között szóba került a fogyasztói ellátást nagyban elősegítő élelmiszeripari kooperációk helyzete is. ezzel kapcsolatban szilágyi sándor, a mém főosztályvezetője előadásában rámutatott; az eddiginél több és lényegesen jobban működő kooperációra lenne szükség a mezőgazdasági termelők és az élelmiszeripari üzemek között. az üzemek és a gazdaságok, - amelyek annál is inkább szoros kapcsolatban lehetnének egymással, mert a mezőgazdasági termékek 90 százalékát állítják elő, illetve dolgozzák fel - az elmúlt év végéig 462 gazdasági társulást hoztak létre. ezeknek több mint fele három év alatt jött létre, a megalakulást elősegítő intézkedések és rendelkezések hatására. a közgazdászok azonban felfigyeltek néhány olyan jelenségre, amelyből arra lehet következtetni, hogy a fejlődés nem mindenben töretlen, a számok mögött „megbujó”, tény például, hogy a vertikális együttműködésnek eddig inkább az alacsonyabb formái terjedtek el, a kötöttebb és jogilag jobban szabályozott kooperációtól a partnerjelöltek a legtöbb esetben tartózkodnak. a kooperációk között ugyanakkor kevés - mindössze 42 - az olyan a melyik rendeltetésének megfelelően kizárólag élelmiszeripari tevékenységgel foglalkozik. de az is figyelmeztető, hogy a társulásokban kevés az élelmiszeripari vállalat, mindössze hatot tartanak számon. a kooperációkban a mezőgazdasági üzemek alapító vagyoni érdekeltisége is egyoldalúan túlságosan nagy, meghaladja a 90 százalékot, amiből az következik, hogy az állami nagyipar jelenleg tartózkodik az ilyen együttműködéstől.

a mém főosztályvezetője több okkal is magyarázta, hogy miért lassú a kooperációk kibontakozása. az egyik: az élelmiszeripari vállalatok sok esetben monopol-helyzetben vannak, és igyekeznek megtartani az ebből eredő előnyöket. a vertikális együttműködést fékezi a tőkeszegénység is, ezen azonban segíteni lehet a tőke-tartalékok egyesítésével és koncentrálásával. az együttműködés kibontakozását kétségkívül akadályozza az is, hogy a jogi feltételek nem minden esetben tisztázottak és a közgazdasági szabályozó rendszer sem egységes, mást ír elő a gazdaságokra és másra az üzemekre. a feltételek, „közelítésére”, hoztak már néhány intézkedést és újabbak vannak folyamatban.

/folyt.köv./

16.25 rj

NA 16⁵²

- 34 -

bb. 50. / több kooperációra... 1. folyt./rj

a konferencián élénk vitát váltott ki az a tény hogy a kooperációban részvevő valamelyik fél a másik partner rovására igyekezik növelni jövedelmét. ilyenkor megbomlik a jövedelemelosztás egyensúlya, ami felszínre hozza az érdekellentéteket. az ilyen visszasságoknak számtalan oka van, mindenekelőtt az, hogy az áruátadásnál és átvételnél gyakran baj van az értékeléssel, az árak nem tükrözik az igazi értéket. ezért az eddiginél pontosabb és szakszerűbb átvételi módszerekre van szükség, ezekkel ugyanis el lehet venni a későbbi vitáknak. /mti/

--

öb. 51. az esőzések után meggyorsult a munka, jól halad az őszi vetés

1/fj/rj 1e hgy

1971. október 6.

október első napjaiban az ország különböző vidékeiről kedvező hírek érkeznek, jól haladnak a mezőgazdasági munkák. lukács béta, a mém főosztályvezető helyettese az mti munkatársának elmondotta: jól jöttek a szeptember végi esőzések, megszüntették a hetek óta tartott áldatlan állapotot, hogy sokfelé kétszeres, háromszoros munkával kellett felszántani, előkészíteni keményre szikkadt talajt. a dunántul északi részén és az alföldön 30-40 milliméter csapadék áztatta át a talajt, amely jóval porhanyosabb lett és így a gépek már könnyebben boldogultak. a tiszántulon a csapadék ugyan nem sokkal haladta meg a tíz millimétert, de még így is örültek a mezőgazdászok a hetek óta tartó szárazságot felváltó esőzésnek.

a mezőgazdasági nagyüzemek az őszi takarmánynövények hozzávetőleg 60-65 százalékát vetették el. a rozs és a triticaleszűretésű vetőmagja a tervezett területnek több mint felén, az ősziárpának pedig háromnegyedén került a talajba. országszerte hozzáálltak a buza vetéséhez, a tervezett területnek eddig 15 százalékán vetették el a fontos gabona vetőmagját.

a mezőgazdasági nagyüzemek szakemberei általában elégedettek a nagykereskedelemtől vásárolt vetőmagok választékával és minőségével. idén csak elvétve fordult elő reklamáció, amire tavaly ugyan csak gyakran akadt példa, főképpen a gabonafélék gyenge csírázó-képessége miatt.

az őszi idényben országosan 3.4 millió holdon kerül sor talajelőkészítésre és vetésre. a munkálatokkal az elmúlt évhez képest 10-15 százalékkal előbbre tartanak. /mti/

--

16.35 rj

- 35 -

NA 16⁵²

bb 52. nemzetiségi könyvtárral felszerelt napközi otthon az
öreg emberek számára

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

Szerdán átadták rendeltetésének gyulán az öregek negyedik
napközi otthonát. a miklósvárosi peremkerületben mintegy 40
idős embereknek adnak naponta ebédet, s az otthonban olvasó-
terem, tv, rádió, folyóiratok és újságok is rendelkezésükre
állnak. hetenként kétszer itt tart rendelést számukra a körzeti
orvos. ha valaki megbetegszik, ebédjét házhoz szállítják s el-
végzik körülötte a legfontosabb teendőket. az új napközi otthont
nemzetiségi könyvtárral is ellátták, ahonnan román nyelvű mű-
vek is kölcsönözhetőek.

a szerdai avatáson dr. vidó istván, a gyulai városi ta-
nács elnöke mondott ünnepi beszédet. hangsúlyozta: gyulán im-
már csaknem 200 idős ember gondozását oldották meg. békés
megyében egyébként eddig az öregek számára 22 napközi otthon
nyílt, s az év végéig újabb hármat avatnak. /mti/

--

bb 53. gimnázisták és veteránok találkozója, ifjúsági nagy-
gyűlés orosházán

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

az orosházi táncsics Mihály gimnázium - és szakközépis-
kolában szerdán diák-veterán találkozót rendeztek, amelyen
a viharsarok földmunkásmozgalmi veteránjai beszélgettek a
fiatalokkal a felszabadulás előtt i helyzetről, a munkásmoz-
galom kiemelkedő eseményeiről.

ugyancsak szerdán ,, vádoljuk az imperializmust,,
címmel ifjúsági nagygyűlést tartottak az orosházi üveggyárban,
amelyen n, diongue babacar, az ,, ifjúság vádolja az imperia-
lizmust,, nemzetközi mozgalom koordinációs titkára tartott
előadást az ifjúsági szolidaritás nemzetközi eseményeiről.
/mti/

--

16.30/ju

- 36 -

N 16⁰⁵

bb 54. kiemelt feladat a lakásépítés - a beruházások szerepé-
ről tárgyalt a baranya megyei pártbizottság

vid/kz/tné-ju hgy

1971. október 6.

a beruházások helyzetéről és a hatékonyságuk növelésével
kapcsolatos feladatokról tárgyalt kedden pécsen az mszmp ba-
ranya megyei bizottsága. baranyában - mint az ülésen megállá-
pitották - az országoshoz hasonló tendenciák jellemzik a
beruházásokat: lassú az előrelépés a beruházások szerkezeti
összetételének javítása és a beruházási feszültség megszü-
ntetése terén. a beruházási célkitűzések tervszerű megvalósítá-
sá akadályozó tényezők közül az ülésen hangsúlyozottan mutata-
k rá arra a tényre, hogy a beruházási döntésekkel kapcsolatban
nincs egyértelműen tisztázva a felelősség kérdése. nincsenek
megfelelően összhangban az erőforrások és a fejlesztési cél-
kitűzések sem. sok esetben tapasztalható a fejlesztési költ-
ségek alátervezettsége.

a beruházási feszültség mértékével kapcsolatban rá-
mutattak, hogy a harmadik ötéves terv időszakában évenként át-
lagosan 2.5 milliárd forint értékű beruházás valósult meg a
megyében. ez az összeg jelenti a meglévő kapacitások reális
határát. a fizetőképes kerslet azonban ma már ennél lényeg-
esen nagyobb. 1971-ben például 3.7 milliárd forint értékű
beruházásra kerestek a megyében kivitelezőt. az előzetes
számítások szerint a tervciklusban mintegy másfél milliárd
forint értékű építkezésre nem lesz vállalkozó.

az adott helyzetet kiváltó tényezők közé sorolták az
ülésen az építő- és a szerelőkapacitás elégtelensége mellett
a kivitelezői tevékenység szervezetlenségét, a beruházások fo-
gyatékos előkészítését, a beruházási tartalékok képzésének
hiányát, s bizonyos esetekre vonatkoztatva, az erőforrásokat
meghaladó, gyakran kifejezetten luxusnak minősíthető igé-
nyeket.

a negyedik ötéves terv baranyai fejlesztési célkitű-
zéseinek tervszerű megvalósítása érdekében a pártbizottság állás-
foglalása szerint több politikai és gazdasági intézkedésre
van szükség. a területi, a vállalati és a szövetkezeti társ-
szervek például feladatuk kapják, hogy 1971 decemberében végéig
vizsgálják meg a negyedik ötéves terv fejlesztési céljainak
megalapozottságát, előkészítettségét, szorgalmazzák a terme-
lékenységet növelő gépi beruházásokat és a rekonstrukciókat.
ha az előkészítés vonatkozásában fogyatékos tapasztal-
ható, akkor a beruházás kivitelezésének megindítására reális
idő kell adni.

/ folyt. köv. /

16.22/ju

N 17⁰⁵

- 37

bb 54. / kiemelt feladat... 1. folyt./-ju

meghatározó irányelvként fogadta el a pártbizottság azt, hogy a meglévő erőforrásokat - a termelési célokat szolgáló beruházások mellett - elsősorban a lakásépítkezésekre és az ezekhez kapcsolódó járulékos beruházásokra kell összpontosítani. az utóbbiak közül kiemelten kell kezelni a bölcsődék, az óvodák és a kollégiumok építését. állást foglalt a pártbizottság amellett is, hogy meg kell akadályozni a csupán kényelmi szempontok alapján tervezett irodaházak, továbbá az ésszerűtlen, luxusigényeket szolgáló létesítmények építését, s az e kategóriába tartozó átlakításokat. a megyei pártbizottság mellett működő gazdaságpolitikai bizottság feladatul kapta, hogy a z adott kapacitás-mérleg alapján - az illetékesek bevonásával - évenként rangsorolja a tervezett beruházásokat. /mti/

--

bb 55. felavatták vácott a sikertek új iskoláját

vid/fm gy-ju hgy

1971. október 6.

vácott, a siketek országos tanintézetében szerdán új iskolát és nevelőotthont avattak. a 17 millió forintos költséggel létesített intézményben 120 gyermeket oktatnak. a korszerűen berendezett iskolával hazánkban új szakaszba lépett a siketnémák oktatása. itt helyezik el - különválasztva az ugynevezett hallásmaradványosoktól - a kettős sérülteket, a siket és értelmi vagy testi fogyatékos gyermekeket. elkülönítsük elsősorban a két csoport oktatását könnyíti meg, mert így a gyógypedagógusok hatékonyabban foglalkozhatnak a gyermekekkel.

az ünnepség alkalmából helyzték el az iskolaépület alapjában az építkezés történetének leírását és az elmúlt napokban lezajlott nemzetközi szakmai konferencia anyaat. /mti/

--

16.40/ju

NA 17¹⁰

- 38 -

bb. 57. megjelentek a kormányrendeletek és a végrehajtási utasítások a telek-, lakás- és üdülőtulajdonról

i/sb/rj ie hgy

1971. október 6.

megjelent a kormány rendelete az állampolgárok telektulajdonának egyes kérdéseiről, az állampolgárok lakás- és üdülőtulajdonának egyes kérdéseiről, valamint e két kormányrendelet alapján az építésügyi és városfejlesztési miniszter és az igazságügyminiszter két végrehajtási rendelkezése.

a végrehajtási intézkedések nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy a két kormányrendelet szoros összefüggésben áll, s nem arról van szó, hogy akinek felépített lakása és hétvégi háza van, azt még megillet egy lakótelek és egy üdülőttelek is. a telek-, a lakás- és üdülőtulajdon jogos mértéke mindenképpen egy lakás és egy üdülő vagy ennek valamilyen variációja, tehát nem négy ingatlanról, hanem végeredményben lakás- és üdülő vonatkozásában is egy-egy ingatlanról van szó.

beépítetlen lakóteleknek tekintendő az építésügyi szabályok és a rendezési tervek szerint magánérőből lakóházzal beépíthető minden belterületi földrészlet, még az is, amelyen csak szükség-lakás, vagy még a szükség-lakás követelményeinek sem megfelelő épület áll. a beépítetlen üdülőtteleknél is lényegében ezt a követelményt kell figyelembe venni. a város- vagy községrendezési terv, s ha ez még nem készült el az országos építésügyi szabályzat- előírásai határozzák meg, hogy a beépítetlen földrészlet lakóteleknek vagy üdülőtteleknek minősül-e. ezek az előírások mondják ki azt is, hogy mekkora lehet abban a városban vagy községben egy telek. rendkívül fontos ez a meghatározás, mert ennek alapján kell figyelembe venni azokat a nagy telkeket, amelyeket fel lehet osztani kisebb telkekre. ha a nagy telken már áll egy épület, akkor ez a földrészlet is felosztható több telkekre, de eggyel kevesebbet kell számításba venni, mint amennyire a tényleges földrészlet lehetőséget nyújt.

meglehetősen gyakori, hogy egy telek több tulajdonosé. a végrehajtási rendelet intézkedik a közös tulajdonban lévő beépítetlen lakó- és üdülőttelek tulajdoni hányadának számításáról. ha a földrészlet a résztulajdonosok számának megfelelő, a minimumot elérő telkekre osztható, akkor a tulajdoni hányadot a tulajdonos - társnál egy lakó- vagy üdülőttelekként kell számításba venni.

/folyt.köv. /

16.55 rj

NA 1

- 39 -

bb. 57. / megjelentek... 1. folyt./rj

azokban az esetekben, amikor a közös földrészleten a tulajdoni hányad nem éri el a rendezési tervben vagy az építésiügyi szabályzatban meghatározott minimális teleknagyságot, akkor ez a kis terület nem minősül teleknek. előfordul viszont, hogy egy személy vagy család több ilyen kicsi telekrészlettel rendelkezik, akkor ezeket a tulajdoni hányadokat össze kell adni, s így lakótelek vonatkozásában minden 1000 négyzetméternyi részterület-összeg: lakóteleknek minősül, s az üdülőtérületen minden 300 négyzetméteres telekhányad összegét üdülőtellekként kell számításba venni. a családtagok tulajdoni hányadait együttesen kell beszámítani.

a végrehajtási utasítás részletezi azokat az eseteket, amelyekben a tanács felmentést adhat a lakótelek tulajdonszerzési korlátozása alól. többek között ilyen engedélyt, illetve felmentést kaphat az, akinek a tulajdonában álló lakását más személy lakás céljára használja; külterületi lakásából a kérelmező a belterületre kíván áttelepülni; esetleg a kérelmező magasabb komfort fokozatu lakáshoz kíván jutni; munkaviszonya, vagy egyéb körülmények miatt más városba vagy községbe kell költöznie és ezért új lakást kíván építeni, és még több más esetben. a beépítetlen lakótelek elidegenítésére vonatkozó kötelezettség alól akkor adható felmentés, hogy ha e rendelet hatályba lépésekor a telek már másnak a hasznélvezetében volt vagy elidegenítési tilalom alatt áll. a beépítetlen lakótelek elidegenítésére előírt határidő legfeljebb két évvel hosszabbítható meg.

a végrehajtási utasítás melléklete felsorolja az országos jelentőségű üdülőtérülettel rendelkező községeket. ebben a csaknem 100 községben és a városokban a megyei tanácsok nem adhatnak mentesítést a telkek elidegenítési kötelezettsége alól.

a lakás- és üdülőtuljdon kérdéseiről kiadott végrehajtási rendelet szerint lakástulajdonnak minősül az egy lakásos épület; az egy szövetkezeti, illetve társasházi öröklakás; az egy személy tulajdonában álló több lakásos épületben levő egy lakás, s a közös tulajdonban álló több lakásos házban az egy lakásnak megfelelő tulajdoni hányad. ez a tulajdoni hányad akkor felel meg egy lakás- vagy üdülőtulajdonnak, ha megegyezik az épület lakás- illetve üdülőtulajdoni hányadával, tehát négy lakás esetében a hányad egy negyed.

/folyt.köv./

17.08 rj

- 40 -

NA 1740

bb. 57. / megjelentek... 2. folyt./rj

ebben a végrehajtási rendeletben határozták meg először az üdülőegység lényegét. eszerint üdülőegységnek tekinthető az idényjellegű tartózkodás céljára szolgáló helység, vagy összefüggő helyiségcsoport, amely különbejáratú rendelkezős alaprajzi beosztásánál fogva önállóan alkalmas a rendeltetésszerű használatra.

a lakás tulajdon megszerzésére vonatkozó korlátozás alól azok kaphatnak felmentést, akik jogosultak a beépítetlen lakótelek megszerzése alól korlátozás feloldására is. a lakás elidegenítésének kötelezettsége alól akkor lehet felmentést adni, hogy ha a lakás bérlője /használója/ nyugdíjas, rendszeres ellátásban részesülő csökkent munkaképességű, vagy keresésképtelen személy; a lakás e rendelet hatályba lépésekor már másnak a hasznélvezetében volt, vagy elidegenítési tilalom alatt áll. felmentést kaphat a tulajdonos, ha a lakás bérlője, vagy az elővásárlásra jogosult személy nem veszi meg ezt az ingatlant, s a tulajdonos egyébként sem tudta teljesíteni értékesítési kötelezettségét az előírt határidőre. előfordulhat ugyanis, hogy a tanácsi ingatlanközvetítő útján meghirdette a lakás eladását, de az nem vezetett eredményre.

az ingatlanok értékesítésének elrendelése előtt a helyi tanács végrehajtó bizottsága köteles felhívni a tulajdonost hogy 30 napon belül válassza ki azt a telket, lakást vagy üdülőt, amelyet tulajdonában kíván tartani. ha a tulajdonos nem válaszolt, akkor a tanács végrehajtó bizottsága választja ki az értékesítendő ingatlant, de nem jelölheti értékesítésre azt a lakást, amelyben a tulajdonos lakik. a végrehajtási rendelet részletesen szabályozza az értékesítés ügymenetét, rendjét.

a végrehajtási rendelet kimondja, hogy az engedély nélkül, a hatóság félrevezetése útján, vagy egyéb meg nem engedett módon külföldre távozott, végleg külföldön maradt személyek lakásának illetve üdülőjének kártalanítás nélküli állami tulajdonba vétele nem vonatkozik azokra, akik a közkegyelmi rendelkezés hatálya alá esnek.

a kormányrendeletek és a végrehajtási intézkedések a kihirdetésével hatályba léptek. /mti/

--

17.13 rj

- 41 -

t

bb 56. műszaki napok tolna megyében

NA 1740

bb 56. műszaki napok tolna megyében

vid/kz-ju hgy

1971. október 6.

műszaki napok kezdődtek szerdán tolna megyében. az október 6-a és 15-e között lezajló rendezvénysorozat megnyitóján dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese az építőipar fejlesztésének hosszabb-, közép- és rövidebb távú koncepciójáról tartott előadást.

a tolna megyei műszaki napok keretében mintegy 30 rendezvényt, előadást, tanácskozást helyszíni bemutatót és ankétot tartanak. /mti/

--

bb 59. magyar-lengyel barátsági est kapuvárott

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

szerdán kapuvárott magyar-lengyel barátsági estet rendeztek, amelyen közös ünnepi műsort adott a lengyelországi kutnoi ének- és táncegyüttes, valamint a kapuvári népi együttes. a lengyel vendégeket varga berta istván, a város országgyűlési képviselője üdvözölte, majd dr. stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója mutatta be az 1968-ban dolgozó fiatalokból, diákokból alakult együttest. /mti/

--

bb 60. országos ifjúsági irodalmi tanácskozás

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

szerdán szekszárdon ,, az ifjúság és a történelmi regény ,, címmel országos ifjúsági irodalmi tanácskozás kezdődött.

/ folyt. köv. /

17.15/ju

- 42 -

NA 1740

bb 60 . / országos ifjúsági ... 1. folyt./-ju

a tanácskozáson a mai magyar ifjúsági irodalom mintegy harminc jeles művelőjén kívül kritikusok, újságírók, kiadói szakemberek, pedagógusok, könyvtárosok és népművelők is résztvesznek. cseres tibor, a magyar írók szövetségének titkára tartott bevezető előadást, majd a vitában felszóllalt köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkára és passuth lászló író is. /mti/

--

bb 61. táplálkozásunk nem alkalmazkodik napjaink életritmusához - egészségügyi napok szolnokon

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

táplálkozásunk nem alkalmazkodik napjaink életritmusához, - állapították meg szerdán szolnokon, a ,, korszerű háztartás , korszerű táplálkozás,, címmel megnyitott egészségügyi napokon. ezt igazolják az országos életmezés- és táplálkozástudományi intézetnek a néptáplálkozásról végzett felmérései. a munkafolyamatok gépesítése mind az iparban, mind a mezőgazdaságban megváltoztatta a fizikai munka jellegét, szervezetünknek kevesebb lett kalóriaszükséglete. ennek ellenére ma is ugyananyi, vagy talán még több kalóriát fogyasztunk, mint régebben.

a disznózsírban és fűszerekben gazdag magyar konyha kedvezőtlenül hat az emberek egészségi állapotára. a helytelen táplálkozás következményei a különféle szív-, és érrendszeri-, emésztőszervi betegségek, valamint a cukorbetegség is ezért nagyon fontos étrendünk helyes összeállítása. fő ételeink legyenek a sovány, főtt husok, a tej és a tejtermékek, a kevés liszttel és növényi olajjal készült angolos, vagy franciás főzelékek, saláták, zöldségfelek, gyümölcsök. fontos védelem a szervezet számára a vitaminok, a gyümölcslevek fogyasztása.

a damjanich jános muzeumban megnyitott kiállítás a korszerű táplálkozást szemlélteti. az egészségügyi napok idején több orvosi előadást, tanácskozást tartanak a néptáplálkozásról, a serdülők helyes táplálkozásáról, a diétás étkezésről, az ételmérgezések okairól és más hasonló témákról. /mti/

--

17.25/ju

- 43 -

NA 1750

bb. 58. napirenden: a közoktatás - sajtótájékoztató a művelődésiügyi minisztériumban

t/vt/rj zs hgy

1971. október 6.

a közoktatás időszerű kérdéseiről számolt be szerdai sajtótájékoztatóján dr. gosztonyi jános művelődésiügyi miniszterhelyettes. elmondta, hogy az idei tanévben az iskolák között változatlanul nagyok az eltérések: elnéptelendő kisiskolák, alacsony létszámú tanulócsoporthoz mellett nagy számban vannak még mindig - főként városokban - túlszűrt tanintézetek, nagylétszámú osztályok. a tapasztalatok azt mutatják, hogy a gimnáziumok tagozatos-szakosított tantervű - osztályai iránt tovább fokozódott az érdeklődés, s ismét növekedett a gimnáziumokban a leánytanulók aránya. a fiatalok körében különösen közkedveltek a közgazdasági, s egyes egészségügyi, illetve ipari jellegű szakközépiskolák. ezek némelyikében az idén is többszörös túljelentkezés volt. emelkedett a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya a szakközépiskolákban, viszont alacsony a gimnáziumok tagozatos osztályaiban.

rendkívül komoly gondot jelent, hogy kevés az óvoda: sok helyütt 140-170 százalékos a hely kihasználás. főleg nagyvárosokban tömeges volt az elutasítás - helyhiány miatt. e tekintetben különösen súlyos a helyzet szegeden. szolnokon, veszprémben, székesfehérvárott, dunaujvárosban. a tanévkezdésre 330 új általános iskolai, 68 középiskolai tanterem, valamint 45 középiskolai műhelyterem készült el, a középiskolai kollégiumi helyek száma 260-al bővült.

az oktatási beruházásoknál változatlanul nagy az időbeni elcsúszás. reális a veszélye annak, hogy az 1971-re tervezett oktatási jellegű beruházások nagyrésze áthúzódik majd 1972-re. elismerésre méltó viszont a tanácsok többségének segítőkészsége. dombovárott például a vállalatok, intézmények több mint 2 millió forintot adtak óvodaépítésre. bács megyében példamutatón segítik a tanyai iskolák villamosítását. országsszerte a tanácsok többsége szíven viselte az iskolaépületek karbantartását, tatarozását.

/folyt.köv./

17.20 rj

- 44 -

NA 17-5

bb. 58. / napirenden... 1. folyt./rj

a tapasztalatok szerint a tanszer- és a tankönyvellátást illetően bőven van javítanivaló. a minisztérium vezetése ezért úgy határozott, hogy mind a tanért, mind a tankönyvkiadó vállalat munkájával még ez évben átfogóan foglalkozik majd.

kitért dr. gosztonyi jános arra hogy a pedagógus bérrendezéssel kapcsolatos feladatokat alapvetően jól hajtották végre az érdekeltek. lényegében a tanácsok, az igazgatók „jól vizsgáztak, és sokat segítettek a pedagógusok szakszervezete is. a bérrendezést követően az óvónők alappérféltágra országosan 362 forinttal, a tanítóké 392 forinttal, a főiskolai végzettségű tanároké 457 forinttal, az egyetemest végzett tanároké 454 forinttal emelkedett. jelenlegesen növekedett a kezdő pedagógusok fizetése és elfogadható szintre ért el az iskolaigazgatók jövedelme is.

a középiskolákban általában nincs nevelőhiány, viszont kevés az általános iskolai szakos tanárok közül a matematikus, az orosz, az ének-zene, a rajz, a testnevelő tanár, valamint az óvónő és a gyógypedagógus. mindez szűkségessé teszi a pedagógusképzők kapacitásának növelését. amire már tett intézkedéseket a minisztérium. a fluktuáció valamelyest csökkent. a képesítés nélküliek száma még mindig megközelíti a három és félezret. a tapasztalatok szerint számos nyugdíjkorhatárt elért pedagógus folytatja munkáját, főleg a községekben. nem ez a helyzet a nagyvárosokban, ahol olyanokat is nyugdíjaztak, akik még nem akartak nyugdíjba menni.

a tanácsotörvény végrehajtása nyomán az oktatásiügy területén is átrendeződnek a hatáskörök. az oktatás irányításának új helyi, területi szervezete alakul ki. alapvetően pozitív folyamatról van szó: az egész társadalomra jellemző demokratizálódás elérte az iskolát is, de mint minden új, ez is kezdeti nehézségekkel jár, több gondot és problémát vet fel, főként a tanácsok szakigazgatási szerveinél.

/folyt.köv./

17.33 rj

- 45 -

NA 17-5

bb. 58/ napirenden... 2. folyt./rj

a tapasztalatok egyébként azt igazolják, hogy a tanácsok többsége igyekszik az iskolák jó gazdájává válni. ezt figyelemre-méltó adatok is alátámasztják. a negyedik ötéves terv időszakában a központi tervezés 39 ezer óvodai hely növelésével számolt, ezzel szemben a megyék - a helyi erőforrásokra támaszkodva - több mint 51 ezres bővítést terveztek. a központi elképzelésekben 2,528 általános iskolai tanterem építése szerepel, a megyei tervek ugyanakkor 3,149 építést irányoztak elő. a középiskolai tanteremre vonatkozó központi elképzelés 300 volt, a megyék 363-at akarnak építeni. a tervezett 231 középiskolai műhelyteremmel szemben a megyék együttes tervszáma megközelíti a 300-at. ugyancsak meghaladja a megyei tervezés a központi előirányzatot a középiskolai kollégiumi helyek bővítésénél. ez az egészséges törekvés azonban nem tapasztalható az általános iskolai diákotthonhálózat bővítésénél: a központilag ajánlott 9 ezerrel szemben a megyei tervek csak ezer hellyel szándékoznak bővíteni a befogadóképességet. főleg a tanyai és a kisközségekben lakó gyerekek szempontjából volna fontos az általános iskolai diákotthoni helyek számának nagyobb arányú növelése, mert ez biztosítaná az említett tanulók hátrányos helyzetének megszüntetését.

a minisztérium egyébként a pedagógusok szakszervezetével közösen tervbe vette irányelvek kidolgozását a tantestületi demokratizmus ellenőrzésére. irányelvekben akarják összegezni azt is mi tartozik a pedagógusok kötelességeinek sorába és amelyek a „fakultatív” feladatok. ugyancsak szerepel a minisztérium munkatervében olyan intézkedések kimunkálása, amelyek célja az iskolák általános és szakfelügyeletének hatékonyabbá tétele. /mti/

--

17.40 rj

- 46 -

NA 1800

bb 63. magyar-jugoszláv

i sb/pá-ju ie hgy

1971. október 6.

építő és építőanyagipari együttműködési tárgyalásokra utazott szerdán belgrádba simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes. ez a ix. ülése a magyar-jugoszláv gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság építő- és építőanyagipari állandó albizottságának. a megbeszéléseken értékelik a korábbi intézkedések megvalósítását és újabb feladatokat határoznak meg a kapcsolatok és az együttműködés fejlesztése érdekében. /mti/

--

bb 64. kiosztották az épületgépész diplomadíj-pályázat díjait

i sb/pá-ju ie hgy

1971. október 6.

a technika házában szerdán délután dr. gabos györgy, az építőipari tudományos egyesület főtitkára kiosztotta az 1971. évi épületgépész diplomadíj-pályázat díjait. első díjat nem adtak ki. második díjat nyert vass józsef, török sándor és derecskey sándor, harmadik díjat kapott knuth judit, nagy györgy és varjas sándor. ezenkívül három diploma-terv kapott dicséretet. /mti/

--

bb 65. megemlékezés az iskolákban az aradi vértanukról

i vt/mm-ju zs hgy

1971. október 6.

szerdán országszerte megemlékeztek az iskolákban az 1848-as szabadságharc mártírjairól, az aradon kivégzett 13 tábornokról. a tanulóifjúság előtt a pedagógusok méltatták a korabeli események jelentőségét, s a diákokkal együtt tisztelettel adóztak a vértanuk emlékének. /mti/

--

17.45/ju

- 47 -

1805

bb 66. fehér Lajos fogadta az iraki katonai küldöttséget

k vt/tné-ju zs hgy

1971. október 6.

fehér Lajos, a kormány elnökhelyettese szerdán délután az országházban fogadta az iraki katonai küldöttséget, mely hammad shehab vezérezredes, honvédelmi miniszter vezetésével tartozkodik hazánkban. a találkozón jelen volt czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, csémi károly altábornagy, a miniszter első helyettese, a magyar néphadserg vezérkari főnöke és tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes.

ugyancsak részt vett a látogatáson madhat ibrahim jumma, az iraki köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 67. ndk kitüntetés magyar közéleti személyiségeknek

t fe/pá-ju zs hgy

1971. október 6.

a német demokratikus köztársaság megalakításának 22. évfordulója alkalmából kurt gregor, az ndk népek barátsága ligája elnökségének tagja ünnepélyes keretek között adta át a társaság arany, illetve ezüst emlékérmét 19 magyar közéleti személyiségnek a két baráti ország közötti kapcsolatok mélyítése terén szerzett érdemeik elismeréseként. /mti/

--

bb 69. rablásért hat évi szabadságvesztés

vid/fm-ju hgy

1971. október 6.

„ törzsvendége, „ már a salgótarjáni járásbírósnak csemer ernő salgótarjáni lakos a harminc éves férfinak eddig tizenegyszer kellett felenle teteiért, többnyire vagyon elleni bűncselekményekért. a tizenkettedik alkalommal - szerdán - másodmagával, barkóczi mária huszonhárom éves pétervásári lakossal, élettársával került a bíróság elé, mégpedig két rendbeli, visszaesőként és bünszövetségben elkövetett rablás vádjával.

/ folyt. köv. /

17.50/ju

- 48 -

N¹⁸⁷⁰

bb 69. / rablásért hat ... 1. folyt. /-ju

csemer, aki állandó keresettel nem rendelkezett, megállapodott élettársával, barkóczi máriával, hogy az kikezd ittas férfiakkal, elcsalja őket a megbeszélte helyre, ahol azután csemer a kellő pillanatban megjelenik és májs kirabolják. Ilymódon ez év áprilisában és júniusában követtek el „ markecolás, „-t, s bár az utóbbi esetben áldozatukat megfenyegették, nehony feljelentse őket, az illető mégis feljelentést tett, s így kerültek rendőrkézre.

a salgótarjáni járásbírósnak csemer ernő hat évi barkóczi máriát pedig két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte.

csemer ernő felmentéséért, barkóczi mária és védője az ítélet enyhítéséért fellebbezett. /mti/

--

bb 72. pécselt ülészik a kgst földtani állandó bizottsága

vid/fm-ju la

1971. október 6.

pécselt szerdán megkezdődött a kgst földtani állandó bizottságának 21. ülése. a tanácskozáson rsztvesznek a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a mongol népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió képviselői, továbbá a kgst titkárság munkatársai. az ülésen megfigyelőként résztvesz a vietnami demokratikus köztársaság küldöttsége és. az elnöki tisztet m.perzsee, a mongol népköztársaság fűtőanyag- energiapari és földtani minisztere látja el.

az ülésen megvitatják a kgst 25. ülészakának, valamint a kgst végrehajtó bizottsága 53.-54. ülésének határozatait és az állandó bizottság programjába tartozó egyéb kérdéseket. /mti/

--

17.55/ju

- 49 -

N¹⁸⁷⁰

bb. 62. tanácskozás a beruházási egyensúly megteremtésének lehetőségeiről - tanácselnökök értekezlete a parlamentben

t/pr/rj zs hgy

1971. október 6.

Dr. Papp Lajos államtitkárnak, a minisztertanács tanácsai hivatala elnökének vezetésével szerdán a parlament gobelin termében értekezletet tartottak a fővárosi, illetve a megyei és megyei városi tanácselnökök, az ülésen arról tárgyaltak, hogy melyek a legfőbb teendők a beruházási egyensúly, az arányos fejlődés alapjainak megteremtése érdekében. Drečtin József, az országos tervehivatal elnökhelyettese vitáindító előadásában a többi között elmondotta:

- a beruházási piac feszültségeinek okait keresve különösebb elemzés nélkül is megállapítható, hogy az egyensúlyhiány éppúgy adódik a gazdasági folyamatokból, a fejlődésüteméből szerkezetéből, és a tervezési színvonalból/ - mint a ,,társadalmi környezetből,, az az irányítás rendszeréből, a vezetési struktúrából, a politikai törekvésekből és azok társadalmi gyökereiből.

- tény, hogy a beruházások volumene 1968 óta évről-évre gyorsabbá emelkedett, nem utolsósorban annak a sajátos szemléletnek következményeként, hogy a különböző gazdasági feladatok csak újabb és újabb beruházásokkal oldhatók meg. e nézet rendkívül káros, hiszen a népgazdaság már meglévő állóeszköz-állománya messze van még a teljes kihasználtságtól. ma az a helyzet, hogy a túlfeszített beruházásokra is elő teremtik a pénzt. joggal merül fel a kérdés: mi készíti a pénzügyi apparátust, a főhatóságokat a megalapozatlan kérelmek kedvező elbírálására? az irányítás nagyfokú liberalizmusa! a finanszírozási rendszerben káros tendenciák is mutatkoznak ez vonatkozik a minisztériumokra, a bankokra, de magára az országos tervehivatalra is.

- a beruházási költségeket rendre az ,,alátervezés,, jellemzi. ez lehet jóindulatu tévedés de sok esetben tudatos törekvés, amely mögött a későbbi ,,többletpénzek,, megszerzésének reménye van. ezért az áralkulációk az esetek túlnyomó részében rosszak, elhibáztak.

/folyt.köv./

17.55 rj

- 50 -

bb. 62. / tanácskozás... 1. folyt./rj

- két eluralkodott szemléletnek kell ,,hadat üzenniünk,, egyik, amely az egész egyensúlyhiányt elbagatelizálja, a másik, amely a végletekig egyszerűsít, s a problémát csupán építőipari kapacitáshiányban látja. a helyzet súlyos: a beruházási pénzforrások és a kivitelezés anyagi-műszaki feltételei között olyan nagy a feszültség, hogy a legkedvezőbb népgazdasági arányokat elérve sem lehetne a kivitelezést néhány esztendő alatt a vásárlóerő szintjére ,,felhozni,,. ebből adódoak a költségvetési kiadások területén le kell lassítanunk a beruházási vásárlóerő növekedését a beruházási pénzforrásokat - ha mérsékelten is - de mindenképpen csökkenteni kell s gyorsan, tervszerűen és a kivitelezés jobb koncentrációjával kell fejleszteniünk a közreműködő szektorokat, főleg az építőipart és az építőanyagipart.

- meg kell érteni, hogy a népgazdasági szintű egyensúly biztosításához elsősorban a beruházási keresletet, a beruházási vásárlóerőt kell szabályozni. szükséges nyomatékosan felhívni a vállalatok és a tanácsok figyelmét arra, hogy konkrét terveik elkészítésénél pénzügyi lehetőségeik legyenek a meghatározók.

- a beruházás-politikai teendők felmérésekor szólni kell azok társadalmi aspektusairól is. a beruházási ,,láznak,, évek óta kedvező a társadalmi háttér, pedig egyáltalán nem előnyös gazdasági fejlődésünkre.

- a beruházási tevékenység tervszerűbb irányításának feltételeit tehát egyrészt a közvetlen szervezési munka minőségének javításával másrészt a beruházásokra ható társadalmi háttér megváltoztatásával teremthetjük meg. ennek figyelembe vételével kell a jövőben kialakítanunk gazdaságpolitikai javaslatainkat, intézkedési terveinket.

már az 1972-es népgazdasági terv kidolgozása során érvényesíteni kell az egyensúly javításával összefüggő követelményeket. el kell érni, hogy a beruházások volumenének növekedése néhány évig átmenetileg lényegesen lassuljon, s mindenképpen a nemzeti jövedelem növekedése alatt maradjon. a későbbi évekre kell halasztani néhány, még kellően elő nem készített egyedi nagyberuházás megkezdését. a beruházóknál keletkező többletforrások ismeretében mérsékelni kell a költségvetési támogatások összegét, akár központi beavatkozással is lassítani kell a gépipartot, s biztosítani az építőipar, az építőanyagipar töretlen fejlődését.

/folyt.köv./

18.05 rj

- 51 -

bbb. 62. / tanácskozás... 2. folyt./rj

korszerűsíteni s egyben szigorítani kell a beruházások műszaki tervezésének normatív előírásait, konkrét intézkedéseket kell ki-dolgozni, amelyek hatékonyabb beruházási tevékenységre s a beru-házók közötti jobb együttműködésre ösztönöznek. a devizatakaré-kosság érdekében változtatni kell a gazdálkodás feltételein.

- a beruházási egyensúly-zavarok megszüntetése központi és helyi intézkedések egész sorát követeli meg, így azok hatása nyilvánvalóan csak hosszabb idő alatt érvényesülhet. mégis arra kell törekedni, hogy még ebben az ötéves tervidőszakban tartó-san megteremtjük a beruházási egyensúlyt, az arányos fejlődés alap-jait - zárta előadását az országos tervhivatal elnökhelyettese.

a referátumot követő vitában a tanácselnökök számos, figyelem-re méltó javaslattal járultak hozzá a későbbiek során megszülető konkrét határozatok kialakításához. a tanácskozás dr. papp lajos zárszavával ért véget. /mtl/

--

bb. 71. magyar vezetők távirata az ndk megalakulásának 22. év-fordulója alkalmából

rj zs la

1971. október 6.

erich honecker elvtársnak,
a német szocialista egységpart központi bizottsága első titkárának,

walter ulbricht elvtársnak,
a német demokratikus köztársaság államtanácsa elnökének,

willi stoph elvtársnak,
a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének,

dr. gerald götting urnak,
a német demokratikus köztársaság népi kamarája elnökének,

b e r l i n

/folyt.köv./

18.10 rj

M 18²⁰

- 52 -

bb. 71. / magyar vezetők... 1. folyt./rj

a német demokratikus köztársaság megalakulásának 22. évforduló-ja alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsá-ga, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a magyar népköztársaság országgyűlése, valamint saját nevéinkben a legszívélyesebb testvéri üdvözlötünket és jókívánásainkat küldjük önöknek és a német demokratikus köz-társaság népének.

a magyar népköztársaság népe nagyra értékeli azokat a ki-emelkedő eredményeket, amelyeket a német demokratikus köztár-saság dolgozó népei a német szocialista egységpart vezetésével a szocializmus építése során elért. a közelmúlt eseményei is bi-zonyítják, hogy a német demokratikus köztársaság egyre növekvő nemzetközi tekintélye hozzájárul az európai biztonság megszilár-dításához és az általános béke megővéséhez. népeink barátsága, álla-maink sokoldalú együttműködése megfelel közös érdekeinknek, jelentős tényező a szocialista országok közös harcában az imperializmus ellen, a szocializmusért, a békéért folytatott küzdelemben.

az első német munkás-paraszt állam megalakulásának évforduló-ján, népiük nagy nemzeti ünnepén kívánunk önöknek és országuk min-den dolgozójának további sikereket szocialista házjuk felvilágozta-tásáért folytatott munkájukhoz.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi
bizottságának első titkára,

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke,

fock jenk,
a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke,

apró antal,
az országgyűlés elnöke

x x x

/folyt.köv./

18.13 rj

M 18²⁰

- 53 -

bb. 71. / magyar vezetők... 2. folyt./rj

péter jános külügyminiszter otto winzernek, a német demokratikus köztársaság külügyminiszterének fejezte ki jókívánságait. üdvözlő táviratot küldött a hazafias népfront, a szot, a kisz és a nőtanács is ndk-beli társszervezetének. /mti/

--

bb. 75. magyar-szír gazdasági megállapodás

i/sl/rj 1e la

1971. október 6.

hazaérkezett az a delegáció, amely damaszkuszban a magyar-szír gazdasági vegyesbizottság ülésén vett részt.

domokos mátyás, a külkereskedelmi minisztérium főosztály-vezetője, a delegáció vezetője az mti munkatársának elmondta, hogy a tanácskozásokon az együttműködés alakulásáról s új módszereiről tárgyaltak. megállapították, hogy az 1969-ben aláírt hosszulejárati kereskedelmi megállapodás alapján a két ország külkereskedelmi forgalma tavaly rekordereuményt ért el. a magyar export egy év alatt 51 százalékkal nőtt, s így 1970-ben hat és félmilliárd dollárba emelkedett. ugyanakkor szíriából egy év alatt 5 és félmilliárd dollár értékű árut importáltunk. a tanácskozások befejezéseként aláírt jegyzőkönyvben megállapodtak, hogy a két ország vállalatai között szorgalmazzák hosszulejárati szerződések kötését, ilymódon is elősegítve a kapcsolatok további bővítését. a jegyzőkönyvi megállapodás értelmében egy évi szünet után ismét lehetővé válik, hogy magyarországi szír nyersolajat vásároljon, s továbbra is importálunk szíriából l különféle nyersanyagokat és fogyasztási cikket is. magyarországi változatlanul gépi berendezéseket, hengereltárakat, textiliákat és vegyianyagokat szállít szíriának.

a magyar delegáció több szíriai gazdasági minisztérium vezetőjével is tárgyalt az együttműködés lehetőségeiről illetve fejlesztéséről. /mti/

--

18.18 rj

- 54 -

NA 1870

bb 68. megnyílt az automata távbeszélő forgalom berlin és budapest között

t kf/tr-ju 1e hgy

1971. október 6.

szerdán délután pontosan 3 órakor megcsendült a telefonkészülék a posta vezérigazgató asztalán; martin franke, az ndk posta- és távközlésminiszterhelyettes hívta - közvetlen tárcsázással - horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, postavezérigazgató telefonját, a hivatalos telefonbeszélgetés - amelynek tanuja volt a posta távközlési vezetői n kívül dr. herbert plaschke, az ndk magyarországi nagykövete is - a berlin-budapest közötti automatikus telefonforgalom ünnepélyes megnyitását jelentette.

a kölcsönös üdvözlések után martin franke kifejezte meggyőződését, hogy az automata telefonforgalom megnyitása hozzájárul a két főváros közötti kapcsolatok megszilárdításához, és a két postaigazgatás szorosabb együttműködéséhez.

horn dezső a hívásra válaszolva köszönetet mondott az ndk postaigazgatása minden érdekelt szakemberének, dolgozójának, akik az előírt határidőre elkészültek az automatizálásal kapcsolatos munkákkal. a posta nevében messzemenő segítséget ígért a további automatizáláshoz, a két postaigazgatás közös feladatának megvalósításához.

az első hivatalos beszélgetés után a berlini telefon előfizetők most már közvetlenül hívhatják, maguk tárcsázzák a budapesti telefonelőfizetők számait. a másik irányban, budapest-berlin között 1974-ben kerülhet sor a forgalom automatizálására.

x x x

a szocialista országok postaügyi miniszterei 1969. évi bukaresti értekezletükön határozatot hoztak a szocialista országok - első lépésként a fővárosok - közötti telefonforgalom automatizálására, amelynek első állomása volt a szerdai hivatalos megnyitó. a posta a miniszteri értekezlet határozatainak megvalósítása érdekében már tárgyalt a szovjet postaigazgatással az egyenlőre ugyancsak egyirányú, moszkva-budapest közötti előfizetői telefonforgalom automatizálásának 1973. évi bevezetéséről. megegyeztek a prága-budapest és a pozsony-budapest közötti forgalom automatizálására is. jövőre a lengyel és a román postaigazgatással kezdenek ilyenirányú tárgyalásokat. /mti/

--

18.2/ju

NA 1875

- 55 -

bb 70. tanévnyitó ünnepi ülés a gödöllői agrártudományi egyetemen

vid/fm-ju la

1971. október 6.

a gödöllői agrártudományi egyetem szerdán tartották tanévnyitó ünnepi nyilvános ülést, amelyen megjelent dr. dimény imre sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora, dr. somos andrás, a kertészeti egyetem rektora, dr. dely istván, a me-
dosz titkára. **Mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. Belák**

dr. pethő györgy, az egyetem rektora köszöntötte az új szak - a zsámbékon működő üzemgazdasági üzemmérnöki szak - oktatóit és hallgatóit. az elmúlt tanévről szólva elmondotta, hogy a mezőgazdaságtudományi és a gépészmérnöki karon új tantervet vezettek be, amelyben jelentős teret kapott az élelmiszer-gazdasági szemlélet. az egyetemen végzett kutatómunkáról megemlítette, hogy öt országos célprogram megvalósításán dolgoznak, tizenegyben pedig közreműködnek.

az új tanévben a mezőgazdaságtudományi karon 185, a gépészmérnöki karon új tantervet vezettek be, amelyben jelentős teret kapott az élelmiszer-gazdasági szemlélet. az egyetemen végzett kutatómunkáról megemlítette, hogy öt országos célprogram megvalósításán dolgoznak, tizenegyben pedig közreműködnek.

az új tanévben a mezőgazdaságtudományi karon 185, a gépészmérnökön 142, zsámbékon pedig hetvenötéves hallgató kezd meg tanulmányait. az első évesek 46.4 százaléka fizikai dolgozók gyermeke. a következő évek feladata, hogy kialakítsák a korszerű oktatási, kutatási szervezeti formákat. cél-szerűnek látszik, hogy a matematikai és fizika tanszék kivételével szervezeti egységbe tömörítsék azokat a tanszékeket, amelyek mindkét karon oktatnak. létrehozzák továbbá a nyelvi szakkolégiumot és a számítógépes központot.

ezután beiktatták a két kar első éves hallgatóit, majd kiss lajosnak, az agrárgazdasági kutató intézet nyugalmazott munkatársának aranydiplomát adtak át. az egyetem emlékérmével dr. schandl józsef akadémikust és dr. kiss albert egyetemi tanárt, a központi statisztikai hivatal elnöke helyettesét tüntették ki, öt hallgatót pedig a múlt évi tanulmányi és a közösségi tevékenységben elért kiemelkedő eredményekért páter károly-emlékéremmel jutalmazták. /mti/

18.25/ju

- 56 -

N-18²⁰

bb 78. közlekedési balesetek

1 sz6/tm-ju la

1971. október 6.

nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak pesterzsébeten a kossuth lajos utca és az ady endre utca kereszteződésénél bódi károly 20 éves budapesti gépkocsivezető, s tehergépkocsijával halálra gázolta horváth béla 78 éves budapesti nyugdíjast. a közlekedésrendészet bódi károlyt őrizetbe vette, s eljárást indított ellene.

kerékpárjával féktávolságot belül kanyarodott egy motorkerékpár elé a heves és boconád község közötti utszakaszon marsi lajos 73 éves hevesi nyugdíjas. az idős ember olyan súlyosan megsérült, hogy a boconádi orvosi rendelőben meghalt.

figyelmetlenül vezette a tehergépkocsit murvai lászló 27 éves budapesti gépkocsivezető: a vigadó téren elütötte horváth istvánné 31 éves budapesti garázmestert, akit súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a tehergépkocsivezető ellen eljárást indítottak.

a kénssavval szennyezett uttesten felborult motorkerékpárjával mátyásföldön a széchenyi ut és a mátra utca tor-
kolatánál varga mátyás 21 éves budapesti táviratképzésit, súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

bb 76. hazaérkezett szovjetunióbéli turnéjáról a bábszínház

1 sz/gk-ju zs la

1971. október 6.

nagy sikeres moszkvai és leningrádi vendégszerepléséről szerdán érkezett haza a bábszínház 30 fős csoportja. a csaknem kéthetes során a magyar bábművészek hét előadást tartottak a felnőtt közönségnek a két bartók-műből, a fából fargott királyfiból és a csodálatos mandarinból, valamint sztravinszkij petruskájából. a szovjet gyerekek pedig négy különelőadáson ismerkedtek meg a petőfi jános vitézből készült bábjátékkal, amelynek magyar népdalai és figurái rendkívüli tetszést arattak a kicsinyek körében. a felnőtt közönség mind moszkvában, mind leningrádban hosszan tartó ünneplésben részesítette a magyar szereplőket.

/ folyt. köv. /

18.40/ju

- 57 -

N-19²⁰

ö
bb 76. / hazaérkezett ... 1. folyt./-ju

a bábszínház vezetői hazautazásuk előtt részt vettek azon az ünnepségen, amelyen a szovjet főváros művésztszadalmá köszöntötte szergej obrazcovot: a világhírű bábművész 70. születésnapja alkalmából a szocialista munka hőse kitüntetését kapta. sz ünnepségen szilágyi dezső, a bábszínház igazgatója meleg szavak kíséretében átnyújtotta azt az albumot, amelyet a magyar bábművészek állítottak össze obrazcov és színháza magyarországi látogatásainak dokumentumaiból. /mti/

bb 77. kiállítás az őrségi konyha eszközeiből

vid/fm/mné-ju la

1971. október 6.

az őrségi konyha eszközeiből szerdán - a muzeumi hónap keretében - kiállítás nyílt őriszentpéteren. a néprajzi sajtóságokban bővelkedő egykori határőrvidék konyhafelszerelése is eltérőek más vidékétől. többségük a táj két fő anyagából, fából és agyagból készült. Tcserépsütő. néhány munkaeszközt, főzőt- és feldolgozó edényt is látszít. az ősi ,, konyhaszerszámokat, ma már csak a legidősebb asszonyok használják. a fiatal őrségi menyecskék már korszerű konyhában készítik az ételeket. a kísérelgetett, de néprajzi emléket képező értékes régi darabokat a muzeológusok a ,, 24. órában,, mentették meg az utókor számára. /mti/

T valószínűleg másutt ismeretlen konyhaeszköz volt a virágcserepek anyagából készült

bb 74. a szot tiltakozó távirata

T faragás

i st/tr-ju ie la

1971. október 6.

a szakszervezetek országos tanácsa táviratot küldött a portugál igazságügyminiszternek, amelyben tiltakozik a portugál szakszervezeti vezetők és aktivisták üldözése, törvénytelen letartóztatása ellen.

/ folyt. köv./

18.50/ju

- 58 -

Nf 1920

bb 74. / a szot ... 1. folyt./-ju

a magyar szakszervezetek elítélik a portugál kormány terrorintézkedéseit, amelyekkel a dogozók érdekeiért harcoló szakszervezeti vezetőket államellenes tevékenység hamis vádjával hadbírótság elé állítják. a szot követeli, hogy a portugál hatóságok szüntessék meg a szakszervezeti vezetők üldözését és a letartóztatottakat azonnal engedjék szabadon /mti/

bb 73. román szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba

i st/tr-ju ie la

1971. október 6.

a szot elnökségének meghívására szerdán román szakszervezeti küldöttség érkezett hazánkba. a delegációt virgil trofin, a román kommunista párt központi bizottság végrehajtó bizottsága állandó elnökségének tagja, a román szakszervezetek általános szövetsége központi tanácsának elnöke vezeti.

a delegáció fogadására a ferinegyi repülőtéren megjelent gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, valamint a szot elnökségének több más tagja, jelen volt ion cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete is.

a nap folyamán a szot székházban megkezdődtek a tanácskozások a magyar és a román delegáció között a két ország szakszervezeteinek tevékenységéről, kapcsolataik fejlesztéséről és a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről. /mti/

18.55/ju

Nf 1935

- 59 -

bb 79. növényvédelmi tanácskozás zalaegerszegen

vid-kz szb-ju hgy

1971. október 6.

a zala megyei növényvédő állomás kedden felavatott zalaegerszegi székházában szerdán kétnapos növényvédelmi tanácskozás kezdődött. a növényvédelemmel foglalkozó zalai szakemberek, a termelészövetkezetek és állami gazdaságok, a növényvédelmi szereket gyártó és forgalombahozó hazai vállalatok, valamint az ország növényvédelmi szolgálatának képviselői a kétnapos tanácskozáson időszeri növényvédelmi kérdéseket vitattak meg. a kemizálás, a vegyszerek alkalmazása évről-évre nagyobb tért hódít, a vegyipar újabb egyszerű, vagy bonyolultabb összetételű permetezőszereket állít elő és ez problémát vet fel. nem kevésbé fontos feladat a fogyasztásra kerülő nyers mezőgazdasági termékek, például a gyümölcs vagy a burgonya utóvizsgálata, hogy ne maradjon az egészségre káros vegyi anyag ezekben a termékekben. a kétnapos zalaegerszegi szakmai tanácskozáson ezekről a kérdésekről tartanak előadásokat és vitát. /mti/

--

bb 80. időjárásjelentés

tm-ju la

1971. október 6.

a meteorológiai intézet jelenti október 6-án, szerdán 19 órakor:

hideg idő

várható időjárás csütörtök estig: általában kevés felhő, száraz idő. mérsékelt, változó irányú szél. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10-15 fok között. /mti/

--

19.05/ju

NF 1940

- 60 -

bb. 81. kongresszusi ifjúsági filmnapok fejér megyében

vid/rj fm la

1971. október 6.

a fejér megyei „kongresszusi ifjúsági filmnapok”, ünnepélyes megnyitó előadását szerdán este dunaujvárosban tartották. pasztner frigyos, a kisz, fejér megyei bizottságának titkára köszöntötte a fiatalokat, s nyitotta meg a fejér megyei filmnapokat. dunaujvároson kívül székesfehérvárott, máron, bicskén és sárbogárdon mutatják be a programban szereplő hat filmalkotást. az első alkalommal a „kapaskodj a fellegekbe”, című magyar filmet vetítették. /mti/

--

bb. 82. lucernatűz verpeléten

1/szö/rj la

1971. október 6.

Szerdán a kora esti órákban a heves megyei verpelétről riasztották a tűzoltókat. a dózsa termelészövetkezet hatalmas, több mint 20 méteres lucerna-széna vegyeskazla lobbant lángra öngyulladás következtében. a tűzoltók azonnal a helyszínre vonultak. az oltásban résztvesznek az egri, a gyöngyösi állami tűzoltóegységek, a verpeléti önkéntes tűzoltók, valamint honvédelmi alakulatok is. esti jelentés szerint a tűz megfékezése folyik. /mti/

--

bb. 83. r.m. kawawa fogadása gáspár sándor tiszteletére

t/bc/rj la

1971. október 6.

r.m. kawawa, a tanzániai egyesült köztársaság alelnöke szerdán este fogadást adott gáspár sándor, a népköztársaság elnöki tanácsa helyettes elnökének tiszteletére a duna intercontinentál szállóban.

a fogadáson részt vett gáspár sándor és kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnökei, fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. /mti/

--

21.05 rj

- 61 -

NF 215

bb. 84. felhasználható : 23.15 órakor

elutazott r.m. kawawa tanzániai alelnök

t/bc/rj la

1971. október 6.

r.m. kawawa, a tanzániai egyesült köztársaság alelnöke és kísérete szerdán éjszaka elutazott budapestről.

bucsuztatásukra a nyugati pályaudvaron megjelent gáspár sándor, az elnöki tanács helyettes elnöke, kiss károly, a szot alelnöke, dr. mihályfi ernő, dr. sályi istván, dr. trautmán rezső, az elnöki tanács tagjai, dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese, hollai imre, külügyminiszterhelyettes, kaszás ferenc vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, bárd miklós, a magyar népköztársaság dar es salaam-i nagykövete és több más magyar vezető személyiség. jelen volt a bucsuztatásnál ion cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete. ott voltak a magyarországon tanuló tanzániai diákok képviselői is.

a tanzániai alelnök és kísérete budapestről a román szocialista köztársaságba utazott. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 84. sz. híriünk /elutazott r.m. kawawa tanzániai alelnök/ 2. bekezdésének 3. sorától a szöveg a következőképpen módosul:

...a szot alelnöke, dr. trautmán rezső, az elnöki tanács tagja,...

/tehát dr. mihályfi ernő és dr. sályi istván neve kimarad./

/mti/

22.50/e

- v é g e -

- 62 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1971. október 7.

bb. 1. október 15-től valamennyi budapesti közintézményben fűtenek - helyzetjelentés a tüzelőanyagellátásról

i/don/rj zs la

1971. október 7.

október 15.-én a hivatalos fűtési idény első napján - valamennyi budapesti közintézményben megkezdődik a fűtés. tüzelővel teletöltött pincék várják a „startot”, kerekben 7000 vagonnyi szénmennyiséggel - mondták a fővárosi tüzelőelosztó hivatalban.

a szokatlanul hideg időjárás miatt természetesen több helyütt - főként a gyermek- és az egészségügyi intézményekben - már javában fűtenek, másutt pedig a próbafűtéseket végzik. a tüzelőanyagellátásban nem lesz fennakadás. két telepen, a csepeli szabkikötőben és a kvassay telepen jelenleg is mintegy 2000 vagon szén- német brikett, koks, tatali dara, valamint tüzfifa-vár elszállításra. ami pedig a következő hónapok ellátását illeti: a jelek szerint nem lesz zökkenő. a tanintézetek pincéiben átlagosan egy hónapra, másutt két hétre elegendő tüzelő van. a folyamatos szállítás biztosított, naponta több mint husz gépkocsi viszi majd a szenet a közintézményekbe.

szén tehát van, a gond viszont az, hogy sok helyen nincs ki fűtsön vele - évről évre visszatérő téli probléma, különösen a tanintézetekben, hogy nehezen, vagy egyáltalán nem találják fűtőt a fővárosban. a most már szinte krónikussá váló fűtőhiány pedig nehéz feladat megoldása elé állítja az iskolák vezetőit.

/folyt.köv./

MT

- 1 -